A°. 1863. N°. 72. Woensdag 9 September. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor Batavia	f 12,50.
„ Java	„ 15,—.
„ de Buitenbezittingen	„ 15,—.
„ Nederland	„ 22,50.

De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te Batavia bij H. M. VAN DORP; Agenten: te Samarang, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaija, LE ROY & Co.; te Pasoeroean, WEIJERMANS & Co.; te Cheribon, BLOK & Co.; te Tagal, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te Madioen, C. A. VAN DER VOORT; te Padang, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te Amboina, A. HARMSEN & Co.; te Makassar, K. SUTHERLAND, en voor Nederland, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden	f 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling	„ 0,25.

Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Sluiting der Mail
op Maandag, den 14den September.

Venduties van de week.

Donderdag 10 September
voor de pakhuizen van de firma Wilson & Co.

Vrijdag 11 September
voor de toko van Madame le Jeusne door Cassalette & Co.
en
voor het commissiehuis van Gebroeders Roselje & Co.

Zaturdag 12 September
Suiker-veiling en Executie in het Vendu-lokaal.

Maandag 14 September
voor het woonhuis van den heer Renter door van Riet en Wijnveldt.
en
voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Dingsdag 15 September
Executie bij den heer van den Schrieck.
en
Vendutie voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Woensdag 16 September
voor het woonhuis van den heer van den Burch door van den Abeelen & Co.
en
voor het commissiehuis van J. Speet.

Donderdag 17 September
voor het woonhuis van den heer Busselaar door J. Speet.
en
Boot-vendutie door John Pryce & Co.

Vrijdag 18 September
Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.
en
Van kruidnagelen in het Vendu-lokaal.

Zaturdag 19 September
Vendutie in het Vendu-lokaal.

ADVERTENTIËN.

Getrouwd:
P. J. J. VAN STARCKENBORGH JUTTING
met
J. C. A. WERTHEIM.
SOERABAIJA, 2 September 1863. (3468)

Getrouwd:
ADRIANUS JOHANNES VAN GINKEL,
2de Luitenant der Infanterie,
met
CLEMENTINA ROSALIE TOWNSEND.
(3421)

Voorspoedig bevallen van een ZOON *J. F. de Sturler, Dinger.*
BESUKI, 1 September 1863. (3469)

Bevallen van een ZOON *K. M. A. van Deventer, geboren Varkevisser.*
WILLEM I, den 8sten September 1863. (3488)

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON Vrouwe *C. F. Schmidhamer*, echtgenoote van
R. DE ADELHART TOOROP.
MUNTOK (eiland Banka), den 30sten Augustus 1863. (3423)

Op den 19den Julij j.l. overleed te *'s Gravenhage*, in den ouderdom van 70 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mevrouw de weduwe *Satz Cornelia ten Brummeler*, geboren *Kolff*.
G. W. TEN BRUMMELER,
C. TEN BRUMMELER,
Sipkes.
BATAVIA, 4 September 1863. (3429)

VENDUTIE
op Donderdag den 10den dezer,
aan de Pakhuizen van de Heeren
WILSON & Co.,
van eene
Groote partij Lijnwaden,
bestaande uit 102 kisten Gedrukte KATOENEN en CHITSEN, 14 balen à 100 stuks 5/4 ongebleekte MADAPOLLAMS, 9 kisten Geweven SARONGS, CHINDIES, enz., enz.
Voorts nog:
140 rollen REGEN VILT en eene partij ROOSTER IJZER, 3 à 3½ voet lang.
Alles DINGSDAG en WOENSDAG te voren te bezigtigen. (3456)

VENDUTIE
op Vrijdag den 11 September a.s.,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van
diverse IJZERWERKEN,
eene groote partij GLASWERK, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, diverse LIJNWADEN, LAKENS, etc.
en ten elf ure:
10 aandeelen in de Javasche Bank. (3408)

Gebrs. ROSELJE & Co.
zullen op hunne Vendutie van Vrijdag den 11den September a.s.,
voor rekening van belanghebbenden, publiek verkoopen:

AJC	4 kisten	4/4	MADAPOLLAMS.
CTSC / AJC / HPC / CTSC	10 kisten	4½/4	id.
GHS / BBZ	7 „	5/4	SHIRTINGS.
GHS / WIC / HTCC	27 „	6/4	id
WILSON	1 „		DOEKEN.
	2 „		SLENDANGS.

allen beschadigd aangebragt per het Ned. Schip *Pauline Constance Eleonore*, kapitein J. P. VAN HAFTEN.
(3452)

Op de Vendutie
van Vrijdag den 11 September,
zullen
Gebr. Roselje & Co.,
als nog verkoopen:
21 zakken KOFFIJ No. 1.
3 do. do. „ 2.
1 zak MANNETJES KOFFIJ.
(3485)

Gebrs. Roselje & Co.
zullen op hunne Vendutie van Vrijdag den 11den September voor rekening van belanghebbenden verkoopen:
Twee zeer fraaije, pas aangebragte ENGELSCHE RIJTUIGEN, als:
1 Vis-à-Vis en 1 Mylord.
(3486)

VENDUTIE
op Maandag, den 14 September 1863,
voor het Commissiehuis van
JOHN PRYCE & Co.,
van eene groote partij
IJZERWERKEN, KRAMERIJEN,
enz. (3481)

VERKOOP VAN ROOD GAREN.
Op de Vendutie
van Maandag den 14 September 1863,
zullen de ondergeteekenden verkoopen:
P 39 balen ROOD GAREN,
No. 24,
beschadigd gelost uit de schepen *„Pauline Constance"* en *„Eleonore."*
(3440) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
op Maandag, 14 September 1863,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdG. Heer
V. L. REUTER,
Kapitein der Infanterie,
aan het Waterlooplein, door
VAN RIET & WIJNVELDT,
van deszelfs netten, weinig gebruikten Inboedel,
waar onder anderen vooral de aandacht verdient, een mahoniehout Ameublement bekleed met rotting, bestaande uit 2 Banken, 12 Stoelen en 2 Voetbankjes. Voorts Consoles, Kasten, Tafels met marmeren blad, Banken, een Schrijftafel, een Muziekkastje, Beelden met supports, groote Japansche Vazen, een pleet Theeservies met dito blad, een marmeren Pendule met bronzen beeld, enz., enz.
Benevens:
Een magnifique BUKS, de ÉTUDES van *Spohr* voor Viool, een kompleet stel TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN, alsmede een nieuwe UNIFORM voor Officier.
Verder:
Een goed gedresseerd Makassaarsch RIJPAARD, geschikt om bij de militaire manoeuvres te gebruiken, WAGEN- en BENDIEPAARDEN, RIJTUIGEN, STALGEREEDSCHAPPEN, enz., enz. (3477)

VENDUTIE
op Dingsdag den 15den September,
bij
CASSALETTE & Co.,
van Lijnwaden,
Porcelein en Glaswerk, Engelsche Tafellampen, Karken voor Medicijnflesschen, Hoeden, Japansche Etendragers, Keukengereedschap, Martevanen, Japansche Bezems, Kopjes, Verlakte Doozen, enz., enz. (3473)

VENDUTIE
op Woensdag, den 16 September 1863,
op KRAMAT, door
VAN DEN ABEELEN EN Co.,
voor het woonhuis van den WelEd Heer
G. Rijsdijk van der Burch,
wegens vertrek:
van deszelfs Inboedel,
RIJTUIGEN en PAARDEN.

Een span zwarte goed gedresseerde hardloopende PREANGER WAGEN PAARDEN, hoog 4 voet 2 duim. (3454)

VENDUTIE
op Vrijdag den 18den September 1863,
wegens vertrek, ten huize van den Heer
R. PLUMP, aan het *Koningsplein* (Hoek Gang Boentoe), door
CASSALETTE & Co.,
van eenen fraaijen Inboedel,
waarvan de omschrijving later zal geschieden. (3479)

VENDUTIE
op Maandag den 21sten September 1863,
wegens vertrek, ten huize van den Heer
P. H. W. J. de Vlugt,
te *Noordwijk*, tegenover het Gouvernements Hotel,
door
CASSALETTE & Co.,
van deszelfs
NETTEN INBOEDEL,
WAGENS, PAARDEN, enz. zullende nader meer gedetailleerd bekend worden gemaakt. (3431)

Zaturdag 19 September 1863.
Verkoop voor Rekening van derden,
door de FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, des morgens ten 11 uur, in het Lokaal van het VENDU-KANTOOR alhier, van:
103 heele en 4 halve aandeelen Javasche Bank.
(3404)

Op Zaturdag, den 19 September 1863,
des morgens ten tien ure,
zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement te *Batavia*, als daartoe door de WEESKAMER alhier gemagtigd, in deszelfs lokaal in de *Buiten-Nieuwpoortstraat*, voor rekening van den faillieten boedel van
J. C. VAN MAMEREN,
worden verkocht:
Een ERF,

bebouwd met een STEENEN WOONHUIS en twee dito Bijgebouwen, allen met Pannen gedekt, zijnde het Verkoophuis laatst geoccupeerd door den Heer W. S. HOGEZAND, SR., en wel naast de Apotheek van den Heer WILCKE; gelegen in Blok M, derde deel, sectie drie, nummer zeven, buurt of wijk *Rijswijk*, bij de Verponding geregistreerd onder nummer 6552, en aldaar getaxeerd op eene waarde van f 18000.—.
(3420) H. KLEIN, *q.q.*

VENDUTIE
op Maandag den 28 September a. s.,
ten huize van wijlen den Heer
F. H. Tiedeman, aan het *Koningsplein*,
door
Gebr. Roselje & Co.,
van
Eenen netten Inboedel,
Europeesche Rijtuigen, Paarden, etc., waarvan de détails nader zullen worden bekend gemaakt.
(3405)

INSCHRIJVING
ten RESIDENTIE BUREAU alhier, op ***Maandag*** den 14den dezer, des voormiddags 11 ure, voor de levering der voor de Kustlichten in Nederlandsch-Indie, met uitzondering van het Kustlicht te ANJER (*Bantam*), benoodigde
OLIE, van af 1 Januarij 1864 tot ultimo December van dat jaar.
De betrekkelijke voorwaarden, benevens eene beschrijving van de wijze van bereiding ter verkrijging van de Oliesoort, het meest geschikt om te worden gebruikt voor de Kustverlichting, liggen voor gegadigden op voornoemd Bureau ter lezing.
De Resident van Batavia,
bij verhindering,
De Asst.-Resistent voor de Policie,
VAN DER SCHALK.
BATAVIA, 4 September 1863. (3426)

Op een nader te bepalen dag,
zullen wegens vertrek, op publieke Vendutie worden verkocht:
de Landen TJIE-AKONG en PONDOK KLAPPA,
met de daarbij behoorende belangrijke INVENTARIS, grenzende deze Landen,
ten Noorden aan de Landen *Soeka Poera* en *Oedjoeng Menteng.*
„ Oosten „ „ „ *Telloek Poetjoeng* en *Tjikoenier.*
„ Zuiden „ „ „ *Pondok Gedé* en *Doea Batoes.*
„ Westen „ „ „ *Rawa Domba-Klender, Pondok Bamboe, Kampong Djawa, Djati Negara* en *Poeloe Gadoeng.*
Bij voldoenden waarborg kan 3/5 van de koopsom tegen 6% rente 's jaars, als eerste verband op bovengenoemde Landen gevestigd blijven.
BATAVIA, 7 September 1863. (3465)

Bij **Gebr. Roselje & Co.** zijn te verkrijgen:
Zeer fraaije echt Meerschuimen
CIGARENPIJPJES,
met Mondstuk van BARNSTEEN.
De bereiding van de tabak en het vervaardigen tot cigaren laat, wat zindelijkheid betreft, veel te wenschen over.
Besmetting door den cigaar kan plaats vinden en is zelfs niet onbekend.
Van daar dat het gebruik van de cigarenpijp in de laatste tijden in Europa zeer algemeen is geworden, meer uit voorzorg dan uit luxe. (3483)

Per *Jeannette Cornelia* ontvangen:

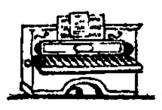

3 PIANINOS.
(3445) CASSALETTE & Co.

Ontvangen:
Palembangsche ROTTINGMATTEN.
(3480) CASSALETTE & Co.

TOONEELKIJKERS
verkrijgbaar bij
(3482) GEBRS. ROSELJE & Co.

Ontvangen:
3 stellen massief Mahoniehouten
MEUBELEN,
zijnde van de elegantste modellen en naar den laatsten smaak, pas aangebragt per **Nicolaas Witsen.**
(3455) VAN DEN ABEELEN & Co.

PARFUMERIËN,
de la Société Hygiénique, ZEEPEN, geassorteerde Odeurs, Poudre de Riz, enz. enz.
(3449) CASSALETTE & Co.

DÉPôT van GENEVER merk „Ooijevaar",
uit de Stookerij van HENKES,
(3441) bij JOHN PRYCE en Co.

Ontvangen per *Almonde:*
VIJFTIEN EUROPESCHE RIJTUIGEN,
als:

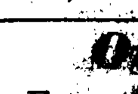

CALÈCHES, VIS à VIS,
MYLORDS ALBERT,

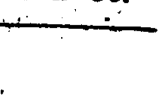

COUPÉS EN CLARENCES, TENTWAGENS, HANDWAGENS met en zonder losse bok, enz., enz.
(3487) CASSALETTE & Co.

Ontvangen:
Eene bijzonder fraaije collectie
PHOTOGRAPHIE ALBUMS,
alle nieuw genre en keurig bewerkt.
(3408) H. M. VAN DORP.

---

100 kelders LIJNOLIE,
in ENTREPOT bij
(3475) WINSSER, DE LANGE & Co.

Pas ontvangen:
BILLARD-QUEUEN.
CASSALETTE & Co.

VENDUTIE

op Woensdag den 16den September,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van diverse Negotiegoederen,
GLASWERK, AARDEWERK, CHITSEN, enz.
En om 12 uur:
Van het reeds geannonceerde Brikschip
HIAP SOEN,
groot 138 Last, met deszelfs geheelen Inventaris, zoo als hetzelve is liggende ter reede alhier.
(3490) J. SPEET.

Ontpakt:
Een Factuur Amerikaansche
WAGENVEEREN EN ASSEN,
waaronder voor **Reiswagens,**
Verlakt Kap- en Schoenleder,
Verlakte Voetkleeden voor Rijtuigen, Rijtuig en Meubelvernis, Imitatie Leder in verschillende kleuren,
Wagen en Meubelbekleedsel,
IJzer- en Koper GAAS, Zweepen en Carwatsen,
Wagen en Bendie Lantaarns,
Electro Pleeten IJskannen, Landmailkoffers, Lederen Reiszakken en Geldtassen, enz., enz.
(3450) CASSALETTE & Co.

Prachtige
PHOTOGRAPHISCHE ALBUMS,
in de prijzen van *f* 4.— en hooger,
bij
(3484) Gebr. ROSELJE & Co.

Op nieuw per Mail ontvangen:
500 Oncen SULPHATE DE QUININE.
(3446) CASSALETTE en Co.

Ontvangen:
Eén factuur goedkoope
SCHOOLBEHOEFTEN,
als: CAHIERS in verschillende grootte en dikte, PENNEHOUDERS, Looden INKTKOKERS, POTLOODEN, platte en vierkante LINIALEN, SPONSEN, PENNEMESSEN, SCHAREN, CAHIERS om te teekenen, SCHRIJFVOORBEELDEN.
Als ook:
Kleine SCHRIJFLESSENAARTJES, Carton en Mahonybout, ALBUMS, TOLLEN, JEUX DE GRACE, SCHAAKSPELLEN, LOTTOSPELLEN, DOBBELSTEENEN, CARTONS, KANTOORZAND, enz., enz.
(3406) H. M. VAN DORP.

WOODBURY & PAGES
Atelier
voor
PHOTOGRAPHIE INSTANTANÉE
is nu geopend van half zeven tot half acht 's morgens.
Kinderen van elken leeftijd kunnen gephotographeerd worden. Men wordt beleefdelijk verzocht een of twee dagen bevorens hiervan kennis te geven. (3459)

Photographische gezigten van Batavia,
door WOODBURY & PAGE,
à *f* 5,—.
te bekomen bij
(3409) H. M. VAN DORP.

VOOR MAILREIZIGERS!!!
Bij G. KOLFF & Co. te Batavia.
HANSER'S Post- und Eisenbahn Reisekarte von Europa, met duidelijke en uitvoerige opgaven der routes via Marseille en via Triëst. Editie 1863.
BRUMUND'S Mailreize van Batavia naar Nederland.
BUSCH. Reise-Handbuch fur Aegypte.
Voorts:
LEDEREN GELDTASSCHEN met Foudraal en Kunstslot.
LEDEREN SCHRIJF-CASSETTES met Kunstslot.
Groote MARINE KIJKERS (Binocles) van Sécrétan.
WOESTIJN STOFBRILLEN. (3444)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
C. K. LOURAN,
Batoe Toelies.
Dagelijks geopend van **8 tot 10 uur** des ochtends. (3460)

N. PASCAL,
Sluisbrug,
Fabriekant van Schoenen en gros en détail,
heeft de eer het publiek van Batavia en *Java* te berigten, dat zijn **MAGAZIJN** ruim voorzien is van
HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN,
en dat hij een ***aanzienlijk rabat*** geeft bij verkoop *à Contant.* (3360)

MEUBEL-MAGAZIJN.
TOKO SENIN,
van
B. CHARLES.
Steeds voorzien van alle soorten van
MEUBELS,
beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën,** verzending en verpakking van goederen, enz. tot billijke prijzen.
(3467)

C. J. MOREL, te Samarang,
maakt het publiek bekend, dat hij binnen kort zal oprigten eene

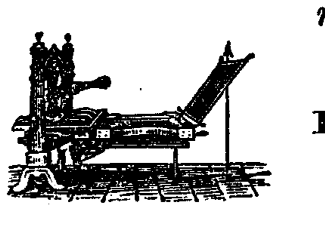

BOEK-, COURANT- EN HANDELSDRUKKERIJ,
BOEKBINDERIJ en LINIëERFABRIEK,
en daarbij zal openen een
MAGAZIJN VAN KANTOORBEHOEFTEN.
In het bezit zijnde van snelwerkende MACHINES, benevens de nieuwste LETTERSOORTEN, JAVAANSCHE TYPEN, BLOEMVERSIERINGEN en VIGNETTEN, alles uit de voornaamste fabrieken in *Europa*, vleit hij zich door eene **vlugge, goedkoope** en **naauwkeurige** uitvoering der te gevene orders het vertrouwen waardig te zullen maken.
Bij alle soorten van BIND-, LINIëER- en BOEKDRUKWERK worden nog door hem vervaardigd: MENUS in prachtwerk, VISITE-KAARTJES, alle MODELLEN voor het in- en uitklaren van goederen en verdere zoodanige werkzaamheden, die naar verkiezing in goud- en kleurendruk worden uitgevoerd. (3472)

MACHINERIEN.
PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel, Cail Halot & Co., *Amsterdam.*
De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabriekanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:
Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 24$^3/_4$ × 51 Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).
Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel ***alhier*** en 2 te ***Soerabaija*** liggende.
Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang***.
Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN**, ieder met ééne pan van 7$^1/_2$ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.
Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van 7$^1/_2$ Eng. voeten.
Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van 24$^3/_4$ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija***.
Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van 19$^1/_8$ × 55$^1/_2$ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.
Eenige **CRUSH-** of **BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.
Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija***.
Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija***.
Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × 11$^1/_8$ duim tot 6$^1/_2$ Eng. voeten × 7$^5/_8$ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.
Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija***.
Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.
Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija***.
WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen, Peilglazen, Hijfglazen, Thermometerschalen,*** Pitten voor ***Locatelli-Lampen***, etc., liggende te ***Soerabaija***.
Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 50 × 56 Eng. duimen, liggende te ***Soerabaija***.
Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.
Terwijl met het Ned. Schip ***Quartet*** naar hier onder weg zijn:
Twee compleete luchtledige **KOOK-TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van 7½ Eng. voeten diameter, Ketels, Machine, enz.
Twaalf **CENTRIFUGES** met compleet Drijfwerk, in stellen van 2, 4 of 6 stuks te bekomen.
Twee geslagen ijzeren platte **UITDAMPINGS-BATTERIJEN.**
Een groot aantal geslagen ijzeren **KAR-ASSEN** met bussen, tot zeer goedkoope prijzen te bekomen.
Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij
CORN. BETH, te ***Soerabaija***,
ROBERT KAMPF, te ***Solo*** en bij
de Agenten,
(3464) DÜMMLER EN Co., te ***Batavia.***

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
de Wilde & Co.,
te ***Padang.*** (3422)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER
van
WOODBURY & PAGE,
op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.
GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*
AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen jare genomen, zijn te bekomen à *f* 2,— per stuk. (3413)

Particuliere Posterij
tusschen

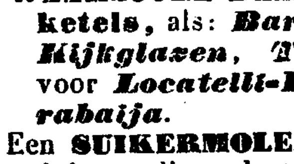

Batavia en Buitenzorg.
ENGELSCHE RIJTUIGEN met 4 paarden *f* 35.—.
dito „ 6 „ „ 50.—.
Adres: *Marine Hotel* en op *Weltevreden* naast het Postkantoor.
(3414) A. COMBES.

KLEEDERMAKERIJ
van
F. W. WOUTERS, *Passer-Senin.*
Door voorgenomen vertrek finale uitverkoop, tegen zeer verminderde prijzen.
Diegenen, welke nog bestellingen doen, kunnen ontvangen de betaling bij termijnen in accoord treden.
Inlichtingen in de affaire uit *de Hand te Koop.*
(3389)

ATELIER DE PHOTOGRAPHIE,
nouvelle installation.
PORTRAITS depuis 3 florins, tout encadrés.
Mr. C. PARANT venant de recevoir une très forte commission de produits et de marchandises, a l'honneur d'informer le public qu'à partir de ce jour, il peut livrer des portraits, tout encadrés, à 3 florins.
BON MARCHÉ EXTRAORDINAIRE.
RÉDUCTION SUR TOUS CES PRIX.
Pasar Baroe de 8 à 11 heures le matin. (3458)

Ter perse bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP, te *Batavia:*
Handleiding voor verschillende CULTURES op Java, door L. WEBER,
onder anderen inhoudende:
GAMBIERCULTUUR en FABRICATIE.
Beknopte Handleiding voor de kultuur van den BOMBYX MORI of TAMMEN ZIJDEWORM van Siam.
Bereiding van PAPIER.
Kultuur der RAMÉ, KOFFO, HENNEP, enz.
(3454)

Thans is bij den Ondergeteekende verkrijgbaar:
DE SCHOOLKAART VAN JAVA
en den
Indischen Archipel,
zamengesteld door de Heeren OEHLER en CRONENBERG,
in 14 bladen........... *f* 20,—.
met rollen op linnen..... „ 45,—.
De nieuwe ETAPPE KAART van Java,
zamengesteld door den Kapitein der Genie
W. F. VERSTEEG.
I. Opgeplakt met Rollen *f* 20,—.
II. Op Linnen geplakt, in Koker, zakformaat *f* 12,—.
(3466) H. M. VAN DORP.

ONVERVALSCHTE MELK,
te bekomen bij
Njonja Marie,
Gang Stroentjie.
Men kan ook maandelijks ABONNEREN. (3425)

Mr. PHILLIPS,
Chirurg-Dentist,
Lid van de Odontological Society te Londen,
is dagelijks te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk.* (8415)

Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indie
en
Nederl.-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw.
De Directiën der Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch-Indie en van de Maatschappij van Nijverheid en Landbouw hebben van het Gouvernement de vergunning erlangd tot het openen eener **GELD-LOTERIJ**, ten bedrage van ***f* 150.000,—.**
Deze LOTERIJ zal bestaan uit een getal van **3000 Loten**, elk groot ***f* 50,—.**
Deze Loten zullen verdeeld zijn in **kwarten** en bij **heele, halve en kwart loten** verkrijgbaar zijn bij de *Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij* tegen contante betaling en op **franco** aanvragen.
De verkrijgbaarstelling van Loten op andere plaatsen zal nader worden bekend gemaakt.

De Prijzen zijn:

De eerste groot	*f*	50,000.
» tweede	»	16.000.
» derde	»	8,000.
» vierde	»	4,000.
» vijfde tot en met de twaalfde of acht prijzen van *f* 1000	»	8,000.
» dertiende tot en met de honderd twaalfde of 100 prijzen van *f* 400	»	40,000.
» honderddertiende tot en met de tweehonderdtwaalfde of honderd prijzen van *f* 200	»	20,000.
Benevens twee premiën ieder groot *f* 2000, voor het eerst en laatst uitkomende nummer, te zamen	»	4,000.
	f	150,000.

De trekking zal plaats vinden in het openbaar, op de gebruikelijke wijze ten overstaan van een' Notaris.
Ingeval bij de trekking een abuis mogt plaats vinden, zal dezelve zijn van onwaarde en op een nader te bepalen dag worden herhaald.
Hoogstens veertien dagen nadat de trekking dezer Loterij zal zijn afgeloopen, zullen de houders van Loten of van derzelver onderdeelen, waarop prijzen op de trekking zijn gevallen, over de hun toekomende gelden bij de Ned.-Ind. Escompto-Maatschappij kunnen beschikken, mits tegen vertoon en intrekking der afgegevene Loterij-billetten en onder korting van 25 pCt.
Het tijdstip der trekking zal op de gebruikelijke wijze in de dagbladen worden bekend gemaakt, zoodra al de loten zullen zijn van de hand gezet.
De gecommitteerden ad hoc:
W. F. VERSTEEG.
G. A. DE LANGE.
Mr. J. A. VAN DER CHIJS.
(5447) H SCHRÖDER VISSER.

LEWIS'S
AUSTRALIAN HIPPODROME
on the Kingsplain.
Wednesday 9th September and Thursday 10th September.
1. GRAND CAVALCADE, by 8 Ladies and Gentlemen on 8 horses.
2. Mr. **Smith** as MASANIELLO.
Clown Mr. *Jeamans.*
3. Mr. **Burton** as the FOXHUNTER on two bare backed horses.
Clown Mr. *Cousins.*
4. Mr. **Smith** and Mad. **Jeamans** on 2 horses.
Clown Mr. *Jeamans.*
5. GYMNASTICS by the **Company.**
6. Madam **Cousins** in her PLEASING ACT OF EQUESTRIANISM.
Clown Mr. *Cousins.*
Intermission of 15 minutes.
7. Mr. **Christoffs** wonderful PERFORMANCES ON THE TIGHT ROPE.
Clowns Messrs. *Cousins* and *Jeamans.*
8. Mr. **Burten's** DARING ACT.
Clown Mr. *Jeamans.*
9. Mr. **Lewis** will introduce the TRAINED HORSE „ALFRED".
10. The Performance will conclude with Messrs. **Smith Burten** and **Christeff** as the ROMAN [illegible] CES on 6 bare backed horses.
Price of Places.
First Class f 4. *Second Class f* 2. *Third Class f* 1.
Military in uniform half price to the first and second.
Children the same.
The Hippodrome will open at 7½. *Performance at* 8 *o'clock.*
(3491)

Théâtre de Batavia.
Par permisson de M. le Résident.
Vendredi, le 11 Septembre 1863,
Début de la Compagnie Française.
Première Représentation de:
LE BARBIER DE SÉVILLE.
Opéra Comique en 4 *Actes par* Castil. Blaze
Musique de Rossini.
Au 3me Acte:
Air des Diamants de la Couronne
(*Variations*). Chanté par Mme MAUGARD.
Avis. L'administration a l'honneur de faire remarquer à MM. les habitués du Théâtre que *le Barbier de Séville* sera représenté en **Quatre Actes;** depuis quelques anneés le Dernier acte avait été supprimé, nous espérons que le Public nous saura gré d'avoir rétabli dans son entier, **le Chef-d'oeuvre de Rossini** et qu'il comprendra que notre désir est et sera toujours de mettre tout nos soins à représenter [illegible] possible les ouvrages que nous offrirons à son appréciation.
N.B. Trois Représentations seront données avant l'ouverture de l'abonnement au prix de *f* 5,— par place. Galerie *f* 1.50. (3489)

Théâtre de Batavia.
Nous soussignés, Directeurs du Théâtre de *Batavia*, avons l'honneur de vous soumettre le tableau des personnes Lyriques et Dramatiques de notre compagnie.

M.M. FALBERT . . .	Premier ténor.
MARCELIN DOUCE . .	Second ténor, des premiers.
MERGLET	Première basse.
CAUDRON	Première et seconde basse.
THOLER	Baryton.
MOUGARD	Trial et grand premier comique.
DAURNÈS	Seconde basse.
BERNADAC	Laruette et comique maryon.
F. ARMAND. . . .	Jeune comique et 2e trial.
A. BAZIN	Premier rôle.
CHAUMETTE	Père noble, le rôle marqué.
CAILLIEZ	Coryphie basse et 3e comique.
Mes. MAUGARD. . . .	Première chanteuse légère.
PROCHE	Forte chanteuse stoltz.
LIEMOGNE	Forte chanteuse et dugazon.
MOREAU. . . .	Duègne en tous genres.
CECILE MARTIN . . .	Ingénuité et 2e dugazon.
DEMONPIERRE . . .	Soubrette en tous genres.
BAZIN	Jeune prem. et coquette.
LÉONTINE DURAND . .	Soubrette, amoureuse.
BERNADAC	Seconde duègne.
CHAUMETTE	Premier rôle.

Orchestre:

Mr. EMMANUEL . .	Chef d'orchestre.
A. MARTIN . .	1er Violon.
PHILIBERT . .	Second chef et 2e violon.

Nous espérons, Mesdames et Messieurs, que vous voudrez bien nous honorer de votre bienveillant appui et soyez assurés que nous mettrons tous nos soins et tout notre zèle à nous en rendre dignes.
J. ROBERT,
EM. LEMOIGNE,
(3437) *Directeurs.*

Mijn Heer H. H. H.!
Zijt gij een man?
Geef mij dan uwen waren naam op.
Ik ben uw dienaar,
(3474) K.

Bij eene familie in de omstreken van *Soerabaija* wordt gevraagd eene
Bonne Gouvernante,
in staat nog jeugdige kinderen te onderwijzen; kennis van MUZIJK zal in aanmerking genomen worden, terwijl men van fatsoenlijke behandeling kan verzekerd wezen.
Brieven franco, met opgave van godsdienst, ouderdom en bekwaamheid, aan den uitgever onder letters **M. M.** *Oostpost.* (3470)

Eene MYLORD

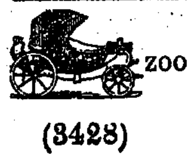

zoo goed als nieuw, uit de hand te Koop
bij
(3428) WINSSER, DE LANGE & Co.

De Heer **MARTIN** (Premier prix du Conservatoire de *Paris*), eerste SOLO-VIOOL aan den schouwburg alhier, heeft de eer H.H. ingezetenen der stad *Batavia* te verwittigen, dat hij zich ter H.Ed. dispositie stelt tot het geven van **LESSEN** op de **Viool, Piano, in het accompagneeren** en in den **Zang**.

Adres den Heer THIÉBAULT, *Harmonie*. (3453)

WORDT GEVRAAGD

voor het Bataillon Schutterij te Soerabaija, een

bekwaam INSTRUCTEUR,

om staat aan het MUZIJK-KORPS behoorlijk onderrigt te geven. Belanghebbenden adresseren zich franko aan den Majoor-Kommandant der Schutterij aldaar, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen te Batavia bij

(3451) G. KOLFF en Co.

Uit de Hand te Koop:

Ongeveer 30 kisten VOGELNESTEN,

afkomstig van het land KLAPPA NOENGAL.

(3442) ARNOLD & ZONEN.

Gevraagd te Huur:

Een HUIS, van beneden of omstreeks *f* 150,— huurwaarde 's maands.

Adres

Franco, onder Letter M. bij

G. KOLFF & Co.

(3434) *te Batavia.*

Tegen November a.s.

wordt in den omtrek van RIJSWIJK of WELTEVREDEN *te huur* gevraagd:

Een Woonhuis van *f* 60.— tot *f* 100.— 's maands.

Adres bij LANGE & Co. op *Rijswijk*. (3476)

De Zalf en Pillen van Holloway.

Roodepuisten, bloedzweeren, steenpuisten en gezwellen. Deze ongemakken ontstaan door eenige stremming in de circulatie des bloeds door de bloedvaten of kleine buisjes, en de eenigste rationale wijze om dien te verbeteren bestaat in de plaatselijke verhindering weg te nemen en ter zelfder tijd het blood te ontslaan van elke onzuiverheid, die er door de verstopping mogt bijgekomen zijn. Het eerste gedeelte van deze behandeling wordt verkregen door de zalf van Holloway, wanneer deze op de aangedane plaats wordt ingewreven, terwijl de Pillen voor het laatste zorgen. Door het toedienen van de zalf wordt de varigheid van de huid weggenomen en dezelve dringt trapsgewijze tot op de inwendige plaats van verhindering door. Spoedig wordt daardoor de gewone omloop des bloeds hersteld en de lijder voor ernstige ziekten bewaard, welke maar al te dikwijls het gevolg zijn van eene zorgelooze en niet goed doordachte geneeskundige behandeling.

Doosjes Pillen. à *f* 1— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Soerabaija	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjakarta	»	Koe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	A. J. van der Voort.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Tjandjoer	»	Schreuder & van der Crab.
» Salatiga	»	Q. M. B. Regensburg.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

(3446)

NIEUWE GENEESMIDDELEN
te KOOP,
te ***Parijs***, 7 Rue de la *Feuillades*, bij de Heeren **GRIMAULT & Cie.**, *Apothekers.*

Oplosbare Phosphoszure IJzeroxyde van Dr. Leras.

Dit nieuwe staalmiddel bevat in vloeibaren toestand de hoofdbestanddeelen der beenderen en van het bloed. Volgens de in de hospitalen te Parijs plaats gevondene waarnemingen, overtreft dit middel de staal melkzure ijzer-, of ijzer-joduur pillen en geneest snel, en zonder verstopping te veroorzaken bleekzucht, maagziekten, slechte spijsverteering, bloedverarming, ziekten van vrouwen, kinderen, enz. Het is het beste toevoegsel tot levertraan, de voortreffelijkste gezondheidsbehouder in warme luchtstreken en voor zwakke of teringachtige gestellen. (3361)

Elixir van Pepsine tot bevordering der Spijsvertering.

Dr. CORVISART, Ridder van het Legioen van Eer en geneesheer van Z. M. den Keizer der Franschen, is men de aanwending der Pepsine [illegible] het gezuiverde spijsverterings beginsel zelve. Wanneer, door eenige oorzaak, dit beginsel ontbreekt, heeft zulks slechte spijsvertering, gastrite, gastralgie, ontsteking der slijmhuid, der maag en ingewanden, oprispingen, slijmerigheid, anemie, verlies der krachten enz. ten gevolge. Het Pepsine elixir, dat zich op de goedkeuring der geneeskundige faculteit der Parijsche Akademie grondt, overwint snel deze verschijnselen en doet de brakingen bij zwangere vrouwen ophouden. (3362)

Plantaardige Inspuiting en Capsules van Matico.

De bladen van den MATICO, een peruaanschen boom, in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en onfeilbaar Gonorrhoe, zonder eenige vrees voor schadelijke gevolgen. De beroemde prof. RICORD te Parijs verwerpt thans alle andere middelen. De INJECTIE wordt aangewend bij pas ontstane, de CAPSULES bij meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na het gebruik van Copaiva, Cubebe of Metaalaardige Inspuitingen zijn overgebleven. (3363)

BORSTZIEKTEN.
Siroop van onderphosphorigzure Kalk.

Dit nieuwe geneesmiddel, hoogst aangenaam van smaak, onfeilbaar voor de genezing van hoest, verkoudheden, zinkingen, griep, borstontsteking is tevens het krachtigste heelmiddel voor tering. Het stilt de hoest, doet het nachtzweeten ophouden en de zieke verkrijgt spoedig de vorige gezondheid terug. (3364)

GEEN LEVERTRAAN MEER!!
Sirop de Raifort Iodé.

Volgens de verklaringen de geneesheeren in de hospitalen te Parijs en de goedkeuring van verschillende akademiën, wordt deze siroop met het beste gevolg in plaats van de levertraan aangewend, welke zij bovendien verre overtreft. Zij geneest borst,- klier- en waterzuchtige ziekten, bleekzucht, verloren eetlust, reinigt het bloed en geeft kracht aan het gestel; in één woord zij is het krachtigste bekende bloedzuiveringsmiddel, dat niet zoo als het potassium en ijzer-joduur de ingewanden of de maag verzwakt en vooral de zegenrijkste werking op zwakke kinderen heeft. Doctor Cazenave, van het hospitaal St. Louis prijst deze siroop bijzonder tegen huidziekten aan. (3365)

Oproeping van Crediteuren.

Verificatie van Schuldvorderingen ten laste van de firma SCHIMMELPENNINCK & Co. in Liquidatie, op 30 September a.s.

Belanghebbenden worden beleefdelijk uitgenoodigd hunne rekeningen zoo veel mogelijk vóór medio dier maand te willen indienen.

De Commissie van Liquidatie,
W. CORES DE VRIES,
J. L. VAN GENNEP en
Mr. T. A. KLINKHAMER.

SOERABAIJA, 13 Augustus 1863. (3461)

Houders van het Cognossement aan order over:

HB UTRECHT, 1863. **26 kisten Meel,**

Maatschappij de Korenschoof.

alhier aangebragt van *Amsterdam*, met het Nederl. schip *Wilhelmina en Clara*, Kapt. ABRAHAMS, JR., wordt verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij

de Agenten,
(3473) HAAGER & SCHUURMAN.

Houders van Cognossementen over

GH 524 1 kist Koopmanschappen }
GL 836 1 „ do. }
B 1/7 7 „ do. }
afgeladen door H. BRAAKMAN & Co., te *Rotterdam*.

aangebragt van *Rotterdam* met het Nederlandsch schip *Jeanette Cornelia*, Kapt. ROMIJN, gelieven zich ten spoedigste bekend te stellen bij de Agenten,

GUMPRICH & STRAUSS.

BATAVIA, den 9 September 1863. (3471)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (3462)

Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand SEPTEMBER 1863, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 25sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij

W. CORES DE VRIES, } te *Batavia* en te *Soerabaija.*
NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang.*

(3463)

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. Campagne Barkschip

Johannes Christiaan,
Kapt. C. VAN HEEMSTEDE OBELT,
uitmuntend ingerigt voor den overvoer van Passagiers en voorzien van eene Badkamer. Aan boord bevindt zich een Gepromoveerd Geneesheer.

Vertrek vermoedelijk medio September van hier.

Nadere informatien bij

De Agenten,
(3424) C. BAHRE & G. KINDER.

Wordt passage aangeboden

met de uitmuntend daartoe ingerigte en uitgeruste Schepen

Jason en Cortgene,

beide varende een geëxamineerd Geneesheer en een Hollandsche Koe.

De reis zal direct van hier naar Nederland ondernomen kunnen worden:

per JASON in het laatst van deze maand.
„ CORTGENE in het begin van October.

Men adressere zich bij

(3433) REYNST en VINJU.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het doelmatig ingerigte welbekende Ned. Barkschip

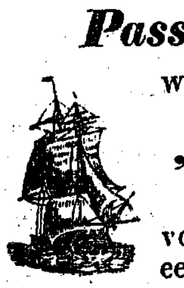

„JANNETJE,"
Kapitein H. LUPCKE,
voerende een Geëxamineerden DOCTOR, en eene Melkgevende KOE, om tegen Medio October de reis te aanvaarden.

Informatien bij

de Agenten,
JACOBSON & Co. te Samarang.
(3443) en J. GEZARD & Co. alhier.

BROOD- EN VLEESCHZETTINGEN.

Korten tijd voor zijn uittreden uit het laatste fransche Ministerie, waarvan de Graaf de Persigny de ziel en het hoofd was, heeft de minister Rouher, aan wiens zorgen het departement van landbouw en handel was toevertrouwd geworden, Napoleon III tot het nemen van een maatregel overgehaald, die de algemeene goedkeuring heeft verworven, en die zijn naam nog lang in gezegend aandenken zal doen blijven bij zijne medeburgers. Het Decreet van den 22 Junij jl. heeft namelijk het zoo gehate monopolie der broodbakkers opgeheven, en daarvoor vrijheid, ook voor dezen tak van industrie, in de plaats gesteld.

Het is bekend tot welke klachten dat monopolie in Frankrijk steeds aanleiding heeft gegeven, niet alleen van den kant der verbruikers, maar zelfs van den kant van hen, die men met de handhaving van dit monopolie meende te bevoordeelen. Geen wonder dan ook, dat deze maatregel zoowel door verbruikers als door de meeste geprivilegeerde broodbakkers in Frankrijk met de grootste ingenomenheid is opgenomen geworden. Juist door het privilegie, waarin deze tak van industrie »zich mocht verheugen," was zij de minst voordeelige van allen geworden. Niemand verwonderde er zich dan ook over, toen de *Moniteur* van den 30sten Junij tegen zijne op zeer goede gronden steunende gewoonte in, het decreet van den 22sten Junij bevatte, zonder het te doen voorafgaan van een *rapport*, waarin de genomen maatregel verdedigd en aanbevolen werd; daarvoor bestond dan ook volstrekt geen reden, de maatregel verdedigde zich-zelven genoeg. Allen waren het dan ook daarover eens, dat het denkbeeld om het bedrijf der broodbakkers aan vaste regelen te onderwerpen, volstrekt het doel wat men daarbij beoogde, niet heeft doen bereiken, maar integendeel vele bezwaren, die men in het geheel niet verlangde, heeft in het leven geroepen. Het met zooveel zorg en moeite opgetrokken gebouw van reglementen en bepalingen van allerlei aard valt alzoo langzamerhand ineen, en men komt in Europa meer en meer algemeen tot de overtuiging, dat de beste wijze van regelen is, in het geheel geen regelen te geven.

Het Nederlandsch-Indisch Goevernement, hoewel het tegen of met den wil van velen zijn winkel in kruidenierswaren, als koffij, thee, suiker, zout, opium enz. enz., nog steeds aanhoudt, zoowel in het groot als in het klein, is echter daarbij gelukkig geen broodbakker of vleeschhouwer, en van hem wordt dus niet een maatregel als de bovenstaande ten opzichte van den handel in die waren verlangd. Hieruit volgt echter nog niet, dat het hoegenaamd niets met den verkoop van brood en vleesch wil te doen hebben, neen, hoewel het zelf aan zijne, »begunstigers" geen brood of vleesch verkoopt, zoo meent het toch hen niet geheel te kunnen vrijlaten.

Op het einde van iedere maand kan men zoo wel in het Officiele Nieuwsblad, als in de andere verschijnende dagbladen een annonce vinden van den assistent-resident voor de politie alhier, waarbij ter kennisse van belanghebbenden wordt gebracht, dat de prijzen voor de verschillende soorten van brood of vleesch gedurende de volgende maand per *Amsterdamsch pond* of *katti* (»alle handelaren en in het algemeen alle bijzondere personen, die daarmede in aanraking komen, worden bij deze uitgenoodigd, om elk voor zooveel hen aangaat tot de *spoedige* in werking brenging van het *nieuwe stelsel* van maten en gewichten mede te werken". Stbl. 1858 No. 2 k.) zullen zijn bepaald als wordt opgegeven.

Het Goevernement verkoopt dus zelf wel is waar geen brood of vleesch, maar bepaalt toch de prijzen, die de ingezetenen daarvoor mogen vorderen of behoeven te geven. Nu bezitten voorzeker de Assistent-Residenten behalve voor nog zoo vele andere zaken, de geschikte vereischten om naauwkeurig den juisten prijs zoowel van het brood als van het vleesch te bepalen, en men had dus de zorg daarvoor aan geen beter handen kunnen toevertrouwen. Zij doen zooveel dat er geen reden te vinden is, waarom zij ook dit niet goed zouden kunnen doen; maar toch gelooven wij dat men, wanneer men het aan ieder individu vrij liet, wat hij wilde vorderen, of wat hij wilde geven, nog beter zoude doen. Ieder individu zal wel het beste weten, wat hem het hem aangeboden brood of vleesch waard is; eens anders bemoeijenissen in zaken van dien aard doen meestal meer kwaad dan goed.

Dat de bemoeijing der Regering in zaken van zoodanigen aard in alle opzichten verderfelijk genoemd worden, zal wel geen verder betoog kan behoeven. Het is ieder bekend, hoezeer in Nederland, waar mede tot op nog korten tijd vanwege het gemeente bestuur, in bijna alle gemeenten zoogenaamde »brood- en vleeschzettingen" werden gevonden, naar de afschaffing daarvan algemeen werd verlangd, en dat die afschaffing aldaar dan ook eindelijk is tot stand gekomen. Geen klachten worden vernomen, noch de terugkeer dier zettingen verlangd, ten zij hier en daar door hen, die onverstandig genoeg meenen, dat de stijgende prijzen alleen aan de afschaffing dier zettingen te wijten zijn. Hun getal is gelukkig evenwel niet groot, de meerderheid is overtuigd dat die hooger stijgende prijzen door geheel andere omstandigheden veroorzaakt worden, waarop de zettingen, zoo zij nog bestonden, ten minste in het geheel geen invloed zouden kunnen uitoefenen. In Frankrijk geeft de wet aan de maires de macht om den prijs van het brood te bepalen, en is deze macht hun bij vermeld Decreet niet ontnomen, men hoopt echter ook daar, dat zij van hunne bevoegdheid geen gebruik zullen maken en alzoo dezen tak van industrie geheel vrij zullen laten.

Wanneer men nu algemeen in Europa meent, dat die brood- en vleeschzettingen meer nadeel dan voordeel te weeg brengen, en in het geheel niet noodzakelijk zijn, hoeveel te meer zal dit dan alhier in Indie het geval wezen. Hier ten minste kan men het argument niet gebruiken, dat men den gemeenen man zoo veel mogelijk tegen afpersingen moet vrijwaren, integendeel wie alhier brood en vleesch gebruiken, kunnen zeer wel voor zich zelven zorgen, zonder de hulp der Regering noodig te hebben. Zoo ergens, dan bestaan er hier geen grondigeredenen, waarop men die brood en vleesch zettingen zal kunnen verdedigen. Laat ons dus hopen dat het Goevernement, inziende, dat zijn winkel hem reeds genoeg te doen geeft, er spoedig toe zal kunnen besluiten, ook dezen tak van nijverheid aan zijn eigen lot over te laten.

INGEZONDEN STUKKEN.

Jongens Weezen-Inrigting te Soerabaija.

Zaturdag den 29 Augustus jl. had alhier plaats de gecombineerde vergadering van de leden der Hoofdkommissie en de gedelegeerden van eenige Agentschappen van de Jongens Weezen Inrigting te Soerabaija.

Uit het in die vergadering voorgelezen vierde jaarlijksch verslag der Hoofdkommissie en het daarbij gevoegd verslag der Plaatselijke Commissie is gebleken, dat deze zoo nuttige instelling zich voortdurend mag verheugen in het vertrouwen van Nederlandsch-Indiëns ingezetenen.

Bij het einde van dit verslagjaar (Ultimo April) waren sedert de oprigting in de Inrigting opgenomen 55 knapen, waarvan er toen nog 51 in de Inrigting aanwezig waren; van die 55 is er 1 overleden, 2 wegens onverbeterlijk gedrag moeten worden verwijderd en 1 wegens eene besmettelijke ongeneeselijke kwaal; terwijl op het laatst der maand Augustus het getal der verpleegden tot 57 was geklommen.

Mogt de Inrigting in Indie zoowel van de Hooge Regering als van Haren beschermheer, Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van de meeste hoofden van gewestelijk bestuur, en vele ingezetenen als Agenten der Inrigting in alle opzigten blijken van sympathie ontvangen, ook uit het moederland bleven die bewijzen niet uit.

Een niet gering aantal contribuanten, aan wier hoofd Z. M. den Koning, werd van daar verkregen door de ijverige bemoeijingen van den stichter der Inrigting Jhr. J. C. Reijnst en van den heer van Heel.

De Hoofdkommissie bij het begin van het verslagjaar, bestaande uit de Heeren

Mr. T. H. DER KINDEREN, *President*,
A. RUTERING,
Jhr. MR. H. C. VAN DER WIJCK,
E. HEIJNING,
M. VAN WEDDINGEN,
G. A. DE LANGE, *Thesaurier*, en
N. P. VAN DEN BERG, *Secretaris*,

onderging in dit jaar eenige verandering, doordien het lid A. Rutering wegens zijn op handen zijnd vertrek naar Europa zich genoodzaakt zag voor de verdere waarneming van het lidmaatschap der Hoofdkommissie te bedanken. Daar de Secretaris der Hoofdkommissie, de Heer N. P. van den Berg, zijn verlangen had te kennen gegeven om van de aan die betrekking verbondene werkzaamheden te worden ontheven, kwam alzoo de betrekking van lid en Secretaris der Hoofdkommissie open, ter vervulling waarvan werd verkozen de Heer Mr. W. Stortenbeker jr., Doctor in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren.

In den boezem der Plaatselijke Commissie hadden de volgende veranderingen plaats:

Het medelid dier kommissie de Heer P. J. A. Kervel diende wegens zijn vertrek naar Europa zijn ontslag in, en traden ingevolge Art. 25 van het Algemeen Reglement de leden Dr. G. L. Mens Tiers Smeding en G. J. M. Baron Reede van Oudshoorn af. De daardoor ontstane vacatures werden aangevuld door de benoeming den Heeren J. L. Lindwurm, J. C. L. Steinmetz en D. A. J. R. de Graaf.

De bouw der Inrigting, waarmede ten vorigen jare op het daartoe van Gouvernements wege te Soerabaija afgestaan terrein een begin was gemaakt en alwaar in de maand Februarij van dat jaar door den stichter den Inrigting op zijne met den President der Hoofdkommissie in het belang der Inrigting ondernomen reis de eerste of gedenksteen der Inrigting was gelegd, werd met ijver voortgezet.

Het voor den bouw benoodigde hout werd tegen tariefs prijs verkregen van de Gouvernements stapelplaatsen te Soerabaija en Boenga, terwijl bij Gouvernements Besluit van 26 Junij jl. No. 5 magtiging werd verleend tot verstrekking van het algameen genie magazijn te Soerabaija tegen betaling van de daar voor bepaalde tariefsprijzen of factuurswaarde, doch zonder de 25 pCt. verhooging van de voor den bouw benoodigde materialen en gereedschappen met uitzondering van lijnolie en teer.

Het gedrag en de gezondheidstoestand der jongens Weezen was over het algemeen voldoende; eene tijdelijke stoornis daarin was eene op het einde des vorigen jaars ontstane oogziekte, waardoor het grootste gedeelte der jongens weezen werd aangetast; doch die evenwel door de onvermoeide en geheel belangelooze zorgen van den verdienstelijken stadsgeneesheer Dr. Mens Tiers Smeding spoedig overwonnen werd.

De regeling van het onderwijs bij de Inrigting kwam gedeeltelijk tot stand. In overeenstemming met een door de Hoofdkommissie van Onderwijs in overleg met de Hoofdkommissie der jongens Weezen-Inrigting gedaan voorstel werd door de Regering de magtiging van het opperbestuur gevraagd tot het oprigten te Soerabaija, van eene 5e Gouvernements lagere school in een door de Hoofdkommissie voor de jongens Weezen-Inrigting aldaar aan te wijzen schoollokaal.

Intusschen bleef het onderwijs toevertrouwd aan den sedert op zijn verzoek ontslagen 1en huisvader Fasbender, die zich van die taak op voldoende wijze kweet. Later werd de gevraagde magtiging van het Opperbestuur ontvangen en bij de nu opgerigte school aangesteld de onderwijzer voor de O. I. dienst Brans.

De vorderingen der jongens Weezen waren over het algemeen voldoende.

Het onderwijs in de verschillende ambachten en bedrijven wonen de ouderen der weezen bij op de Gouvernements en partikuliere instellingen.

Op ultimo April jl. werden 16 jongens tot verschillende ambachten opgeleid, als:

a. Op den Artillerie-Constructie winkel:
A. HARTWICH (timmerman),
R. WILDRICH (wagenmaker),
W. DE ROTTE (instrumentmaker),
E. BOUSCHÉ (smid),
J. F. H. RONKES (machinist),
G. ANTRACHT (Smid),
F. VAN NES (machinist),
H. VAN LAWICK VAN PABST (idem);

b. Op de fabriek voor de marine en het stoomwezen:
N. H. G. SANDBLAD (machinist),
T. R. SANDBLAD (idem),
J. CRAWFURD (timmerman),
A. MARTEN (machinist);

c. Bij de Heeren GIMBERG & Co.
S. CRAWFURD (letterzetter),
J. H. WERNER (idem);

d. Bij den Heer [illegible]:
J. SPICH (kleermaker),
D. [illegible] (idem).

De Inrigting belooft aan het voorgestelde doel te zullen beantwoorden en de onbekrompen weldadigheidszin der ingezetenen in N. I. heeft zich daardoor weder een schoon gedenkteeken opgerigt.

Moge die weldadigheidszin aan de zoo nuttige en aan een langgevoelde behoefte voldoende stichting voortdurend ten steun zijn en haar nimmer de belangstelling ontbreken van alle weldenkenden in den lande.

Waarde Redacteur!

Ik bemin het licht en woon in de duisternis, vooral des avonds, dan is het er pikdonker, en een vreeselijke buurt voor vreesachtige menschen, die daar gants onverwacht bij het passeeren van den gang, van tijd tot tijd een schim of zwarte gedaante voorbij zich zien strijken. Uit de verte zien de gaslantarens tergend en medelijdend neer op ons, altoos in Aegyptische duisternis gehulde bewoners. Wij behooren immers ook tot de bevolking van Batavia? Waar het op de duiten aankomt voorzeker, want geen collecte gaat ons voorbij. En toch is er in den geheelen gang, waar thands zestien steenen huizen staan, allen bewoond, geen enkele lantaren. Of men reed

pogingen heeft aangewend bij de bevoegde autoriteit, om ook gang Halkema door gas verlicht te krijgen, is mij onbekend, maar zeker is het dat allen zeer tegen hun zin duisterlingen moeten blijven. Ik neem daarom de vrijheid, u te verzoeken aan deze weinige regels een plaatsjen te gunnen, in de hoop dat het plaatselijk bestuur hierop attent worde, 't welk ik bij dezen met verschuldigden eerbied vraag, dat zij deze wijze van verzoeken als even geldig beschouwe als een gedaan in optima forma, op een zegel van een halven gulden, en dat het haar moge behagen, ons spoedig een klein deel te gunnen van de zee van licht, waarmede Batavia thands als overgoten is.

'tWelk doende,

EEN BEWONER VAN GANG HALKEMA.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Heden morgen hebben zich ingescheept aan boord van het Nederlandsch schip *Noach*, gezagvoerder P. Wierikx, om met dien bodem naar Nederland te vertrekken, 125 onderofficieren en manschappen van het Indische leger, onder bevel van den gepensioneerden luitenant-kolonel van het regiment O. I. kavallerie Roijen.

Aan allen, die de reddende hand hebben willen toereiken aan de onderwijzersweduwe met hare zes hulpbehoevende kinderen, wordt medegedeeld, dat de bijeengebrachte gelden de zeer aanzienlijke som van *f* 1320 bedragen.

Namens belanghebbenden wordt aan die menschenvrienden de welgemeende dank gebracht.

De rij der voorstellingen door het tooneelgezelschap alhier te geven is gisteren avond geopend geworden met de *Lucie de Lammermoor*, en reeds nu meenen wij te mogen verklaren, dat het publiek zeer aangename avonden te wachten staan. Voor zoo veel het mogelijk is na slechts eene voorstelling te oordeelen over de aanwezige krachten, meenen wij daarmede niet te veel te zeggen. Het orgaan van M. Maugard, de première chanteuse legère, valt na de eerste kennismaking zeer mede, en wij gelooven in haar een zeer verdienstelijke zangeres te mogen begroeten. Hare heldere, zuivere en liefelijke stem sleept onwillekeurig mede, door een weinig meer gevoel en harstochtelijkheid, vooral in de derde akte, zoude zij zeker een grooten indruk achtergelaten hebben. De Heer Falbert belooft mede een verdienstelijk lid te zullen zijn, daar de vierde akte echter in een lageren toonaard is gezongen geworden, zoo is het moeijelijk voor alsnog een oordeel over zijne talenten te vellen, zijne stem bezit echter een buigzaamheid die ons zeer veel goeds doet hopen. Het spel van den Heer Tholer laat weinig te wenschen over, in den *Figaro* hopen wij hem spoedig nader te leeren kennen, zoomede den heer Coudron. Ieder zal met ons moeten instemmen dat het orkest niets te wenschen overlaat en gewis zeer veel tot het algemeen genoegen heeft bijgedragen, en zeer velen zullen met ons de voorstelling van aanstaanden vrijdag met genoegen te gemoet zien.

Van Soeracarta schrijft men ons het volgende: Het regent hier dagelijks zoo hevig, dat de drooge moesson niet van de West-moesson te onderscheiden is. Hoewel de rijstprijzen sedert jaren niet zoo goedkoop zijn geweest als dit jaar, is het tegenwoordige weer zeer nadeelig voor alle kultures voor de Europesche markt. Veel tabak is totaal mislukt, en hetgeen nog teregt komt zal niet van bijzonder goede kwaliteit zijn. De suikerfabrieken staan stil, en men zegt, dat ook voor de koffijboomen dit weer niet gunstig is.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 5 TOT 8 SEPTEMBER 1863.

HOTEL DES INDES. Modderman, von Bihl, van der Veen, Sterke, Stieler, van der Weide, Willekens, Spanjaard, Brand, Picard, van Loenen, van de Reede. — de Klerk, van Tangerang. — de Steurs et sa Fille, van Krawang. — Woltzen, van de Bovenlanden.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Haitsma Muller, van Onrust. — Lewis, J. Christhof, Reulien Coressin, Joseph Molloy, George Lever, William Chera, Pranaag, Jaudius, Smith, Walter Buston, George Deveren, James Schwur, Charles Battle, van Melbourne. — Jonkhr. Cliffordt, van Samarang. — Magnet, J. Mollen, Hof, van Batavia. — v. Roggen, van Padang.

JAVA-HOTEL. Bierings, Brandes, van Oijen, van Padang. — Lion, Ouwehand, Bik, van de Kust. — Thomson, W. Blaakhert, Buyser, van Nieuw-Castle. — J. J. Swart, A. Romijn, van Rotterdam. — M. Kimmerer, Ashby en Echtgenoot, van Melbourne. — Coers en Echtgenoot, van Persie. — Heffmeijer, van Ningpo.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 5 TOT 8 SEPTEMBER 1863.

Met het Ned. Ind. stoomsch. *Oenarang*, gezagv. H. Kramer, de Heeren de Klerk, de Bruijn Kops, Schallig, Cloesmeyer en Echtgenoot, van Haasen en Echtgenoot, Boijer, Hillebrand, Roosegaarde Bisschop, Echtg. en drie kinderen, Lammerding, Wollrabe, R. Bock, Mevrouwen Poublon, Hughau, Brodie met één kindje, Koers, benevens Z. M. troepen, naar Samarang.

Met het Ned. Ind. stoomsch. *Padang*, gezagv. W. Vogel, de Heeren d'Arnaud Gerkens, Gottlob Ellingen met één kindje, Magnin, Gusen en twee kinderen, Glaser, de Renesse van Duivenbode, Arrowschmidt, Thomas, Echtg. en één kindje, Guyot, van Maele, James Blyth, Barends, Jonker en Echtgenoot, Motta, Mevrouw Lecomteux met één kindje, Mejufvrouw Plancken, kapitein Horner, off. van gez. 1ste klasse Alken en Echtg., off. van gez. 3de klasse de Wilde, benevens Z. M. troepen, naar Soerabaija, Makasser en de Molukkos.

Met het Ned. Ind. stoomsch. *Macasser*, gezagv. J. C. Bierings, de 1ste Luit. Magnux, en Z. M. troepen, naar Billiton, Pontianak en Singkawang.

Batavia. — Ten vervolge van het voorkomende in ons nummer van den 5den dezer, kunnen wij nog mededeelen, dat in den avond van den 4den te voren, ter viering van den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje door Z. E. den Gouverneur-Generaal een thé-dansant werd gegeven in het hôtel te Rijswijk, dat bij die gelegenheid zeer smaakvol was geïllumineerd. Een groot aantal genoodigden woonde dit feest bij.

— Door de vereenigde garnizoenen van deze plaats en van Meester-Cornelis, werden in den vroegen morgen van den 7den dezer, exercitien in het vuur gemaakt op het Koningsplein alhier. Dit spiegelgevecht werd vereerd door de tegenwoordigheid van Z. E. den Gouverneur-Generaal, die Hare bijzondere tevredenheid betuigde over de goede houding der troepen en de juiste uitvoering der gegeven kommando's. Ook de onafhankelijke prins van Djokjokarta, pangeran adhipati Soerio Sasra Ningrat was met zijn gevolg aanwezig.

— Door wijlen den heer William Mayor, die bij zijn leven als koopman te Pasoeroean gevestigd was, is bij akte van uitersten wil aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië vermaakt het zuivere overschot van zijne geheele nalatenschap na aftrek der schulden en van eenige legaten aan vrienden, armen en liefdadige gestichten onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat te Pasoeroean op twee [illegible] gelegen perceelen, welke mede door den erflater aan de regering vermaakt zijn, een hospitaal worde gesticht, dat tegen matige betaling toegankelijk moet zijn voor lijders van alle gezindheden en nationaliteiten en inzonderheid ook voor Javanen en vreemde oosterlingen. Deze erfenis is door de regering onder voorregt van boedelbeschrijving aanvaard, waarderende zij het hoog, dat een vreemdeling, voor wien Indië een tweede vaderland geworden was, zijn aldaar verworven vermogen op zoo menschlievende wijze ten nutte der lijdende en hulpbehoevende menschheid wenscht besteed te zien. Ook de executeur-testamentair van den heer Mayor, de heer O. C. Matzen, heeft van zijne edele gezindheid doen blijken, door zich bereid te verklaren om het beoogde doel te kort mogt komen, uit eigen middelen aan te vullen.

— Volgens telegrafisch berigt van Soerabaija zijn aldaar tijdingen ontvangen van Bandjermasin, loopende tot den 2den dezer. De rust was in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo ongestoord gebleven met uitzondering van de afdeeling Martapoera, waar een viertal kampongs verbrand werd door kleine benden muitelingen, welke echter verdwenen op het zien der uitgezondene patrouilles.

— Een telegrafisch berigt van den 7den dezer, van Soerabaija ontvangen, meldt ons, dat de waterstand der Kediri-rivier sedert twee dagen aanmerkelijk was gestegen. Ook de overige rivieren in de residentie Kediri waren door de aanhoudende regens der laatste dagen sterk gezwollen; [illegible] noodbruggen te Ngasinan, Pogalan, Bendo en [illegible] weggeslagen en de communicatie per as werd geheel [illegible] in de districten Pangoel en Wadjak eenige dessa's onder [illegible] ter geraakten en padi weggespoeld; het getal [illegible] overstroomde dessa's en de hoeveelheid der weggespoelde padi was nog onbekend. Ook de suikerriet-velden nabij Kali-bening werden overstroomd. De Kediri-rivier stond hooger dan in de west-moesson.

— Aan een telegrafisch berigt van den 5den dezer, van Banjoemaas ontvangen, ontleenen wij het volgende:

Nadat het in deze residentie, met uitzondering van enkele dagen, gedurende de geheele maand Augustus aanhoudend had geregend, vielen er gedurende de laatste 24 uren en vooral in den nacht van den 4den op den 5den dezer over de geheele residentie zeer zware regens; voornamelijk in het hooge land van Bandjar-Negara, waar het water der Serajoe-rivier met groote snelheid afstroomde en ongeveer veertien voeten boven den gewonen waterstand steeg, zoodat de rivier op sommige plaatsen buiten hare oevers trad, waardoor eenige laag gelegene kampongs onder water geraakten.

— Volgens berigt van Tjilatjap was ook het water in het Josokanaal aldaar boven eene ooit gekende hoogte gestegen, waardoor twee vleugels der schutsluis van dat kanaal wegsloegen. Men vreesde daar, dat met den ingevallen vloed het water der Serajoe nog meer rijzen en daardoor deze hoofdplaats in gevaar komen zou. Die vrees bestond ook te Banjoemaas, en was volgens den regent niet ongegrond, vermits de weêrsgesteldheid dezelfde kenmerken droeg als in 1861. De bevolking der hoofdplaats, bij wie de ramp van dat jaar nog versch in het geheugen ligt, begon dan ook reeds met have en goed naar het gebergte achter de hoofdplaats de wijk te nemen. Volgens nader berigt van den 6den dezer was de waterstand ter hoofdplaats meer geruststellend; het water in de Serajoerivier was ruim vijf voeten gezakt en bestond dan ook geen vrees meer voor overstrooming; terwijl de naar het gebergte gevlugte bevolking terugkeerde.

Palembang (Julij). — Niettegenstaande de veranderlijke weêrsgesteldheid was de gezondheidstoestand gedurende de afgeloopene maand bevredigend. Er werden 49 kinderen gevaccineerd.

De handel ter hoofdplaats Palembang was zeer levendig en de toevoer van levensmiddelen ruim, hetgeen echter geene daling in de hooge prijzen veroorzaakte. De rijstoogst in de nabijheid der hoofdplaats was geheel afgeloopen. Het product der sawah's bedroeg 13080 gantangs of 654 pikols. Aan inkomende en uitgaande regten werd ontvangen eene som van *f* 5988,33; tewijl het zoutdebiet gedurende de maand Julij bedroeg 68 kojang en $2^{1}/_{100}$ pikol.

Na eene afwezigheid van ruim twee maanden kwam de resident op den 22sten Julij ter hoofdplaats terug van zijne inspectie reis in de landschappen Lematang Ilir, Lematang Oeloe, Kikim, Tebing Tinggi, Ampat Lawang, Redjang, Lebong Moesi Oeloe, Rawas en Moesi Ilir. In al deze afdeelingen leverde de stand van zaken redenen tot tevredenheid op; wegen en doessons waren goed onderhouden en men was overal ijverig bezig met den aanplant van kapas en het omkappen der bosschen om ladangs te ontginnen. Ook de gezondheidstoestand der bovengenoemde afdeelingen was gunstig; slechts in de afdeeling Ampat Lawang waren eenige poklijders.

Op den 21sten Julij des morggens ten half zeven ure barstte een hevige brand uit in de doesson Merandjat, afdeeling Ogan Ilir, bij welke gelegenheid eene vrouw in de vlammen omkwam en vier personen brandwonden kregen. Tachtig huizen, waaronder verscheidene van welgestelde inwoners, werden eene prooi der vlammen, terwijl veertien padischuren in de asch werden gelegd. Eerst ten één ure des namiddags werd men meester van den brand, die eene schade heeft veroorzaakt van *f* 18.935. Het onheil is aan onvoorzigtigheid toe te schrijven.

Op den 29sten Julij strandde aan de monding der Soengsang de Nederlandsch Indische brik *Norfolk*, te huis behoorende te Pontianak, en gevoerd door den Arabier Said Abdul Rachman Motabai. De te Palembang gestationneerde gouvernements stoomer *Barito* verleende zooveel doenlijk hulp tot berging van den inventaris en de lading van het verongelukte vaartuig en tevens om het bij eerstkomend hoog getij van de bank af te helpen.

Banka (Julij). — In de laatste dagen der maand Julij brak plotseling de beri-beri uit onder de Chinesche mijnwerkers in het district Merawang en wel in die mate, dat het aantal lijders in de mijn no. 10 dertig en in de mijn no. 17 achttien bedroeg. Ook het grootste gedeelte van het garnizoen in de redoute aldaar werd door die ziekte aangetast; er hadden echter geene sterfgevallen plaats. De vereischte geneeskundige hulp werd onmiddelijk verleend. In de overige districten was de gezondheidstoestand naar wensch.

Men ging voort met het kappen van hout om ladangs aan te leggen. Door goed weder begunstigd, kon het mijnwerk allerwege krachtdadig voortgezet worden. De hoeveelheid gewasschen erts bedroeg op ultimo Julij 805 nachten smeltens, hetwelk gelijk staat aan 21,735 pikols tin; terwijl een hoeveelheid van 846,49 pikols tin in 's lands pakhuizen geleverd werd. De vooruitzigten op een ruime tin-productie bleven steeds gunstig.

Aan inkomende en uitgaande regten werd gedurende de maand Julij ontvangen eene som van	*f* 10,298,97
in Julij 1863.	„ 2,136,16
dus meer in Julij 1863.	*f* 8,162,81
Gedurende de eerste zeven maanden van 1863 werd ontvangen	*f* 29,509,12^{5}
en over dat zelfde tijdvak in 1862.	„ 19,305,09
dus meer gedurende de eerste zeven van 1863	*f* 10,204,03^{5}.

Op den 24sten Julij des voormiddags, stootte het Nederlandsche schip *Tollens*, gezagvoerder Verhagen, bestemd om een lading Gouvernements tin van Merawang en Soerabaija over te brengen, op een rif. Na vlot gekomen te zijn, geraakte het schip andermaal vast op een onbekend rif met het gevolg, dat het bleef zitten met 13 voet water voor en 15 voet water achter, terwijl men circa een halve scheepslengte aan stuurboordzijde uit, 10 vadem loodde. Na 860 schuitjes tin over boord te hebben geworpen, geraakte het schip weder vlot en ankerde den 27sten ter reede van Koba. Er werden maatregelen genomen om de over boord geworpen tin weder op te visschen.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 2 September. Wij vernemen van den persoon zelven het volgende. De heer Dr. L.....r., vergezeld van twee koelies die zijne goederen droegen, vertrok te paard van Kediri naar Soerabaija, overnachtte door vermoeidheid in eene gardoe, in den nacht van Dingsdag op Woensdag jl. aan den grooten postweg nabij de grens van Modjokerto. Na een paar uur slapens werd hij gewekt, zoowel door het onrustig worden van zijn paard, welks leidsels ZEd. aan zijn arm gebonden had, als door het geschreeuw Gogor! Gogor! matjan! matjan! Op dit rumoer op te staan en zijn geladen pistool uit den halster te trekken, was het werk van een oogenblik, en toen zag hij tot zijn schrik, op eenige passen afstands van zich een tijger met een kind van omstreeks 3 à 4 jarigen ouderdom in den muil over den nek geslagen, die in groote sprongen wegliep. De heer L. op het gevaar af van het kind te raken, schoot het ondier in het regter schouderblad met dat gelukkig gevolg, dat het zijn prooi losliet. Genoemde heer, bij zijne veelvuldige reizen in de Binnenlanden van Java, gewoonlijk voorzien van een zoogenaamde Zuid-Amerikaansche Lasso, wierp dit geweldig wapen, met een vaste hand, om de hals van den tijger, die daardoor bedwelmd, meester werd gemaakt, — bij welke gelegenheid de heer L. eene kleine wonde aan de regterhand bekwam, — en in een daartoe gemaakt bamboezen hok door den vanger gister avond levend hier aangebragt. Dit fraaije dier, zijnde een Matjang Toetoel, is ter voorkoming van ongelukken in een geschikt lokaal in de bijgebouwen van het policie-kantoor geborgen en ter bezichtiging.

— Eergisteren morgen omstreeks tien ure is er uit de voorgalerij van een huis te Pesapen gestolen een spiegel, welke aldaar aan de muur bevestigd was. Men is de daders van dezen brutalen diefstal nog niet op het spoor.

(*N. B.*)

Pasoeroean, 28 Aug. Het weder is in de laatste dagen veel verbeterd, de regens hebben opgehouden, zoodat de fabriekanten op nieuw met malen begonnen zijn.

(*Pass. N. en Adv.-blad*)

OFFICIELE BERIGTEN.

Bij Koninklijk besluit van den 18den Junij 1863, no. 75 is de met verlof in Nederland aanwezige Oost-Indische ambtenaar L. A. Hoogenstraaten, laatstelijk administrateur der tinmijnen te Merawang (Banka), op verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol als zoodanig, wegens intrekking van zijne betrekking, de havenmeester te Anjer, tevens kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten aldaar, A. H. Beijer.

Uit 's lands dienst, de onder-kommies der eerste klasse bij de recherche te Batavia E. Alting Siberg.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den adjunct-ingenieur bij de gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, A. A. Meijsenheijm Knipschaar,

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Benoemd:

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij dat collegie P. D. Davis.

Tot derden kommies, de klerk bij dat collegie A. K. H. Klokke.

Gesteld:

Ter beschikking van den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de op verzoek, eervol uit Zr. Ms. dienst ontslagen luitenant-ter-zee der tweede klasse bij de Nederlandsche marine, O. M. de Munnick.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Inspecteur der Posterijen in Ned. Ind. herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerstvolgende Mailstoomer den 15den dezer zal vertrekken, en de brievenpakketten, daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Maandag, den 14 September,

des avonds ten 8 ure, voor Europa, Amerika, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang en Riouw.

Op Maandag den 21 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

BANDJERMASIN,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 22 dezer zullen Postpakketten worden gesloten voor

PADANG en BENKOELEN,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

BRITSCH-INDIE.

De telegraphische gemeenschap tusschen Kurrachee en Bombay is in 8 maanden 38 malen verbroken geweest, en de lijn naar Sahore 29 malen. Een vreeslijk onweder is over Kurrachee losgebroken, en hoewel het slechts 1½ uur aanhield, is er in dien tijd zooveel regen gevallen als anders gewoonlijk in een jaar. De schade daardoor veroorzaakt wordt op *f* 140,000 geschat. Het tijdperk gedurende hetwelk het aan de verschillende bestuurders in Britsch-Indie volgens de wet vrijstond, om vreemdelingen die zich aldaar wilden neder zetten, te weren, zal weldra verstreken zijn. De Heer Maine stelt voor die wet eenigsints gewijzigd voor enkele streken en enkele omstandigheden te hernieuwen.

Sir Robert Montgomery heeft aan Lord Elgin verslag gedaan van zijne onderhandelingen met den Maharajah van Cashmere, omtrent een open handelsverkeer met de ingezetenen van dat land.

De heer Gisborne heeft zoo als bekend is het plan gevormd, om Australie met Britsch-Indie door een telegraphische gemeenschap te vereenigen. De te leggen telegraaphkabel zoude van Rangoon over King Island, Pinang, Singapore en Batavia en verder over geheel Java loopen; van kaap Sidano verder over Koepang, Port Essington, Cumberland Straits, naar de Golf van Carpentaria en dan over land naar Moreton Bay. De afstand van Java naar de Golf van Carpentaria bedraagt 1830 mijlen; de kosten worden op 710,000 £ berekend, en een jaarlijksche subsidie van £ 35.500 zal gevraagd worden. De kabels, als slechts in een diepte van 30 — 100 vademen moetende gelegd worden, zullen gemakkelijk hersteld en nagezien kunnen worden. Wordt dit plan voltooid, dan zal Londen met Nieuw-Zuid-Wales, Victoria en Zuid-Australie verbonden zijn.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

NEDERLAND.

Holland op zijn smalst.

Door vijf leden van den Amsterdamschen gemeenteraad is het volgende voorstel aan dien raad gedaan:

„De gemeenteraad van Amsterdam besluit aan de Amsterdamsche kanaal-maatschappij, zoodra van deze naamlooze vennootschap de akte van oprigting zal zijn verleden, en de statuten door den koning zullen zijn goedgekeurd, voor te stellen de navolgende overeenkomst te sluiten. *a.* De Amsterdamsche kanaal-maatschappij cedeert de regten, welke zij heeft op grond van art. 14 der concessie, bekrachtigd bij de wet van Jan. 1863 (*Staatsbl.* no. 4), aan de gemeente Amsterdam, door welke bovendien casu quo genoten zullen worden de uitkeeringen, waarop de maatschappij aanspraak zou hebben in het geval van art. 19 en art. 35 lid *b* der gezegde concessie. De gemeente Amsterdam betaalt daarvoor eene som van vijf millioen gulden aan de Maatschappij, zoodra het kanaal naar de Noordzee door die Maatschappij ten gebruike van de zeevaart is opengesteld. Door deze overeenkomst wordt niets te kort gedaan aan de verpligtingen, die krachtens de artikelen 5, 6, 7 en 8 der aangehaalde concessie, rusten op de Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij. De heffing der regten, die ingevolge deze overeenkomst ten bate kunnen komen van de gemeente Amsterdam, geschiedt voor rekening van die gemeente. *b.* De overeenkomst zal niet geacht worden gesloten te zijn, dan na verklaring van de hooge regering: 1o. dat zij de gemeente Amsterdam erkent als getreden zijnde in de regten, haar door de Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij afgestaan en dat zij voor alsdan aan die gemeente de bevoegdheid toekent, om sluis-, haven- en kanaalgelden te heffen tot zoodanig bedrag, dat de gebruikers, naar evenredigheid van hun genot, de rente der bij deze overeenkomst toegezegde som vergoeden; 2o. dat een bedrag van 18 millioen gulden beschikbaar is voor de onderneming, buiten en behalve de bijdragen der gemeente Amsterdam."

De toelichting tot dit voorstel luidt als volgt:

„De bezwaren, aangevoerd tegen het voorstel van Burgemeester en Wethouders, om voor tien millioen gulden deel te nemen in de *Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij*, hebben de voorstellers geleid tot het beramen van maatregelen, die eventueel konden strekken om het doel, naar hetwelk door Burgemeester en Wethouders werd gestreefd, langs andere wegen te bereiken en alzoo de uitvoering der concessie te verzekeren.

„Zij meenen die te hebben gevonden in het voor stel, waarvan het ontwerp hiernevens gaat.

„Volgens dit ontwerp erlangt de stad het regt om het bedrag te bepalen van die lasten, welke de belangen der onderneming in strijd kunnen doen zijn met die der gemeente.

„Het behoeft toch geen betoog, dat het streven van onzen tijd dáárheen is, om den toegang tot de centraalpunten van handel zoo goedkoop mogelijk te maken, en dat elke tol, die op een waterweg als dezen wordt geheven, reeds door den indruk dien het woord verwekt, vreemdelingen, vooral die verafgelegen wonen en door overdreven geruchten beheerscht worden, terughoudt van het handeldrijven met zoodanige plaats.

„Zoo als de concessie nu bepaalt, zal het rijk die tollen vaststellen met de maatschappij *buiten eenigen afdoenden invloed der gemeente.* Zoowel het rijk als de onderneming hebben hier gemeenschappelijk belang van bloot *geldelijken* aard. Het is dus duidelijk, dat het voorstel aanbeveling verdient om Amsterdam dien invloed op het gebruik van haren waterweg te verzekeren, als ze wettelijk thans niet heeft.

„Het cijfer van de afkoopsom staat gelijk met een kapitaal, dat à 4 pCt. zou opbrengen *f* 200,000, waarop de onderneming het jaarlijksch bedrag der sluis-, haven-en kanaalgelden schat. Die verhouding kan billijk geacht worden, want ofschoon nu nog geen één millioen ton beweging à 20 cents per ton (zie besluit 28 Februarij 1853 *Staatsblad* no. 12) wiskundig is bewezen, zou het af zeer weinig pleiten voor de gegrondheid van de verwachtingen, die te Amsterdam worden gekoesterd van den nieuwen waterweg, wanneer met het oog op hetgeen thans reeds het Noord-Hollandsch kanaal aan scheepvaart-beweging oplevert, en de ontegenzeggelijke uitbreiding van pakketstoomvaart, aan dat cijfer werd getwijfeld.

„Door de betalling te stellen, wanneer het genot van den weg wordt verkregen, vermijdt de stad alle risico 's, die tegen andere plannen hebben gegolden.

„Indien op dat oogenblik de middelen der stad niet toelaten de renten en aflossing der schuld, die de stad zou moeten aangaan, tot het erlangen van de afkoopsom, op de gewone wijze te vinden, dan zal de stad zelve naar omstandigheden gebruik kunnen maken van het equivalent der tolheffing, en de vraag, wat voor Amsterdam van het *hoogste belang* is, tollen te heffen om in de gewone dienst te voorzien, of andere middelen daartoe bezigende *eene vrije vaart naar hare markten te openen* zal door AMSTERDAM ALLEEN worden beantwoord.

„Zoo als de overeenkomst is geredigeerd, behoeft zij geene bekrachtiging door de wetgevende magt.

„De voorstellers zijn van gevoelen, dat het tegenwoordig tijdstip het meest, welligt het eenig geschikte is om met de kanaalmaatschappij die overeenkomst aan te gaan.

„Die onderneming zal door het vooruitzigt van nog 5 millioen disponibel te krijgen, in verband met de waarde, die zij zich kan scheppen uit de artikelen 27 en 28 harer concessie, en de stedelijke subsidie der drie millioen, in staat gesteld worden om met gerustheid de handen aan het werk te slaan. Dit kan der gemeente niet onverschillig zijn. Aan de verpligtingen der onderneming jegens den staat wordt niets te kort gedaan, en hare zelfstandigheid is gevrijwaard tegen gevreesde te groote inmenging van het plaatselijk bestuur van Amsterdam, die sommigen der inschrijvers niet welgevallig scheen.

„Voor eene verwerping van het voorstel van de zijde der meerderheid van de aandeelhouders, kan redelijkerwijze geene vrees bestaan.

„De voorstellers vermeenen, dat het bovenstaand ontwerp de bezwaren niet ontmoeten zal, die tegen andere voorstellen zijn gemaakt, en dat op deze wijze de gemeente in de gelegenheid wordt gesteld, met de minst mogelijke risico, niet alleen tegenover het vaderland, maar voor de geheele wereld, wanneer hare omstandigheden dit slechts toelaten, de grootste blijken te geven van die kracht en energie, die de levensvoorwaarden zijn van alle ontwikkeling en de beste waarborgen voor den toenemenden bloei en de welvaart der hoofdstad.

„(*Get.*) H. L. M. LUDEN, B. J. MOMMA, J. HEEMSKERK Az., J. A. MOLSTER, HERMAN J. VAN LENNEP."

— Z. M. heeft Jacobus Pieter Peereboom Voller en Willem Christiaan Castens, beiden zonen van Nederlanders in 's rijks overzeesche bezittingen woonachtig, lotelingen der nationale militie voor de gemeenten Delft en Rotterdam, welke dit jaar, krachtens de wet van 19 Aug. 1861 (*Staatsbl.* No. 72), voor de dienst zijn aangewezen, ontheffing van de werkelijke dienst, voor den geheelen diensttijd verleend, o. a. op grond dat het eene hardheid zou zijn, hen thans nog, nu de nadere wet den zoon van den Nederlander, ambtenaar in Indie, van de militiepligtigheid vrijstelt, tot de werkelijke dienst te verpligten.

— Wij vernemen dat bij gelegenheid van het sluiten van het tractaat betreffende de opheffing van den Scheldetol, het Z. M. den Koning behaagd heeft te benoemen tot grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw, de heeren Rogier, van der Stichelen, Frère en Dujardin: terwijl Z. M. de Koning der Belgen het grootkruis der Leopoldsorde geschonken heeft aan de heeren Betz, van der Maesen de Sombreff en Gericke. Verschillende Nederlandsche en Belgische ambtenaren zijn insgelijks met ridderorden begiftigd.

— Z. K. H. de prins van Oranje is door H. M. de koningin van Spanje benoemd tot ridder der orde van het Gulden Vlies. Z. M. de koning heeft gisteren den prins de versierselen dier orde overhandigd.

— Aan het door het departement van finantien openbaar gemaakt overzigt van de opbrengst der middelen, over de maand Junij 1863, in vergelijking gebragt met de opbrengst over hetzelfde tijdvak van 1862, ontleenen wij de volgende cijfers.

	1863.	1862.
Directe belastingen	*f* 974,492.66.	*f* 912,319.28.
In- en uitg. regten en scheepvaartregten	„ 401,413.37.	„ 385,406.14.
Accijnsen	„ 1,351,967.96½.	„ 1,324,194.81.
Waarborg en bel. der goud. en zilv. werken	„ 27,311.53½.	„ 23,228.54½.
Indirecte belasting.	„ 1,466,379.44.	„ 922,734.03.
Posterijen	„ 155,191.51½.	„ 184,737.10.
Staatsloterij	„	[illegible]
Loodsgelden	„ 78,790.38½.	„ 67,363.57½.
	f 4,455,546.79.	*f* 3,783,983.48.

— De *Staats-Courant* deelt mede de volgende vergelijkende opgave van de op 15 Julij 1862 en 1863 in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheid ruwe suiker:

		1862.	1863.
Amsterdam	pond	19,813,248	26,095,217
Rotterdam	„	10,161,571	22,610,230
Schiedam	„	1,643,084	1,326,045
Dordecht	„	2,253,454	1,356,311
Middelburg	„	1,128,143	1,208,584
Totaal	pond	34,996,500	52,596,351

— Voor het gebrek aan petroleum schijnt, vooreerst althans, geene vrees te bestaan. Immers een Amerikaansch blad zegt dat dezer dagen wederom eene bij uitstek rijke bron ontdekt is op Farrelform, Olck Creek in Pensylvanië. Kort nadat de bron ontdekt was, kwam de olie met zulk eene kracht naar boven, dat zij vijftig voeten hoog werd opgeworpen. Dagelijks werden er 2000 tonnen gevuld, zoodat de eigenaars elken dag 6000 dollars verdienen.

— In de gemeenten Uden en Boeke, in N.-Brabant, heeft den 15 Julij een formeel oproer plaats gehad. De landbewoners waren elkander sedert lang vijandig. Over eene weinig beduidende oorzaak ontstond dan eene hevige woordenwisseling tusschen eenige boeren; velen mengden zich ongeroepen in dien strijd, totdat partijen tot aanzienlijke menigten waren aangegroeid en er met gebruikmaking van pieken, gaffels, zeissen enz. eene feitelijke ontmoeting plaats vond. Van weerszijden moeten vele verwondingen hebben plaats gehad. Door het bijeentrekken van al de omliggende brigades marechaussees, en door het doen van eenige arrestatiën moet er de rust oogenschijnlijk zijn wedergekeerd.

(*Arnh. Ct.*)

FRANKRIJK.

(*Particuliere Correspondentie van den Java-Bode.*)

Parijs, 26 Julij. Sedert mijn laatsten brief hebben de gebeurtenissen elkander snel opgevolgd, en op den oogenblik dat ik u schrijf, ontvangt de Fransche keizerlijke Garde bevel op voet van oorlog gebracht te worden. Denk echter niet, dat alles geëindigd, de oorlog verklaard en de strijd reeds aangevangen is. Het gaat ongelukkig zoo schielijk niet. *Pede claudo ambulant reges justitiaque.*

Zoodra het gerucht zich verspreidde, dat het antwoord van Rusland aangekomen was, ontstond er eene hevige spanning in Parijs, Londen en Weenen. Men begreep dat even als de plooijen in de toga van den gallischen krijgsman, de brief van Gortschakoff vrede of oorlog bevatte, en men wachtte ongeduldig naar het oogenblik, dat de Goevernementen den inhoud van hunne respective depêches bekend zouden maken. Maar het is u bekend, dat de goevernementen van het oude Europa weinig vertrouwen stellen in publiceeren. Zij zijn dan ook begonnen met een diep stilzwijgen te bewaren, en de publieke opinie heeft er gebruik van gemaakt om er de treurigste voorteekens in te zien. Maandags zouden te Londen de interpellaties plaats hebben van de Heeren Horsmann en Hennesey, welke men weet zeer gunstig voor de poolsche zaak gestemd te zijn. De Lords Palmerston en Gladstone, rijkskanselier, moesten uit naam van de Regering der koningin het woord voeren. Men verwachtte belangrijk nieuws, en men veronderstelde, dat Lord Palmerston het geheele Russische antwoord zoude mededeelen. IJdele hoop. De Heer Horsmann heeft eene zeer oorlogzuchtige redevoering gehouden, waarop Lord Gladstone geantwoord heeft met de verklaring, dat Engeland ten opzichte van Polen dezelfde staatkunde zoude volgen, als die, waarin het omtrent Italie zoo goed geslaagd was. Lord Palmerston heeft zich in tegenstelling van hetgeen men veronderstelde had, bepaald met te spreken over den eerbied, welke men aan de verdragen van 1815 verschuldigd was, heeft het Huis verzocht geene mededeeling te eischen van het antwoord van Rusland, en eindigde met hoog op te geven van de eensgezindheid van Frankrijk, Engeland en Oostenrijk. Evenwel werd des avonds de officiele text van de Russische antwoorden aan de drie mogendheden openbaar gemaakt. Ik wil de uitwerking, welke het lezen dier documenten had, niet

BIJVOEGSEL

VAN DEN

JAVA-BODE

van Woensdag 9 September 1863, N°. 72.

schetsen. De voorspellingen der ergste pessimisten zijn overtroffen geworden. Zij, die aan Rusland het voornemen toeschreven om de zaak op de lange baan te schuiven, zijn door die bepaalde weigering getroffen.

Ik zal trachten, om u *grossomodo* een denkbeeld te geven van dit letterkundig stuk. Men moet Prins Gortschakoff recht doen, hij schrijft meesterlijk fransch, en hij is geheel vertrouwd met al de fijnheden van de taal van Molière. Hij steekt den draak op eene aangename wijze en met eene ongeloofelijke bekwaamheid met al zijn tegenstanders en treft hen met hunne eigen wapenen. Hij begint met te verklaren, dat de opstand een mythe is, slechts in de verbeelding van wanhopige dagbladschrijvers bestaande. Reeds sedert lang zouden de troepen van den Czaar hen vernietigd hebben, indien de groote mogendheden en vooral Frankrijk niet de kwade praktijken van de revolutionaire partij beschermden, welke aan het revolutionair goevernement volk, wapens en geld zendt. De Mogendheden moeten dus voldoening aan Rusland geven. Vervolgens heeft Rusland nooit geweigerd over Polen te onderhandelen met het verdrag van 1815 tot basis, maar het gelooft niet, dat dit Frankrijk en Engeland aangaat, en stemt alleen toe, om in onderhandeling te treden met Oostenrijk en Pruissen, die ook een stuk van Polen bezitten.

Rusland weigert niet minder krachtig, om door eene *pressie*, van welken aard ook, een wapenstilstand aan de opstandelingen te verleenen, en het gelooft, dat iedere onderhandeling een groot gevaar voor den Europeschen vrede zoude zijn, indien zij niet voorafgegaan werd door eene volkomen onderwerping der Polen.

Op denzelfden dag, dat het kabinet van St. Petersburg dit antwoord verzond, beval het eene lichting van 500.000 man. De diplomatie heeft geoogst wat zij gezaaid heeft. Het fransche Goevernement heeft zeer behendig, — men moet de waarheid hulde doen, — toen het zich door de publieke opinie gedrongen gevoelde, het besluit genomen om ten gunste van Polen te intervenieren, maar in plaats van die interventie tot een fransch vraagstuk te maken, heeft het dit tot een Europesche kwestie gemaakt door zich met Engeland en Oostenrijk tot het doen der reclamaties te verbinden. Maar Frankrijk heeft vooral verkeerd gedaan, door een programma op te maken, dat zóó gematigd was dat het de publieke opinie niet voldeed, en niet gematigd genoeg, om door Rusland zonder tegenspraak aangenomen te worden.

„Gij hebt mij gezegd, dat de loop der zaken van Polen u „bedroefde," zegt Gortschakoff, „deze bedroeven ook den Czaar, „die vermeent, dat indien gij geen hoop aan de opstandelingen „gegeven hadt, zij spoedig den moed verloren zouden hebben. — „Beroept gij u op het weener verdrag en de concessiën door „keizer Alexander I gedaan? Op het oogenblik dat de opstand „uitbarstte, waren wij juist bereid al die uitnemende zaken, welke „de aanbevolen constitutie bevat, toetestaan, en wij zullen ze uit„voeren, zoodra weer de orde in Warschau heerscht. — Gij „stelt ons eene conferentie *ad hoc* voor? Veroorloof mij u te „doen opmerken, dat gij niet rechtvaardig zijt", gaat het antwoord van Gortschakoff voort. „Indien het Poolsche vraagstuk van „Europeesch belang is, dat van den Donau, van het Oosten, van „Rome, van de Hertogdommen, van Hongarije, zijn ook vraag„stukken, die iederen dag aanleiding kunnen geven tot de ernstig„ste verwikkelingen. Wilt ge dus eene conferentie, dan verlang „ik, dat deze niet alleen het poolsche vraagstuk, maar al de „andere, waarover men het niet eens is, oplosse. Bovendien, „vergun mij u te doen opmerken, dat gij niet verstandig hebt ge„handeld. Gij hebt zorg gedragen van mij door uwe dagbladen, en „door den Heer Drouyn de Lhuys en door het orgaan van Lord „Palmerston en van Lord Russell te doen weten, dat ik zonder „eenig gevaar voor oorlog uwe voorstellen kon afwijzen. Ik „maak van de mij gegeven bevoegdheid gebruik, en ik kan niet „denken, dat iemand mij dit ten kwade duiden zal."

Aldus spreekt Prins Gortschakoff, en men moet toestemmen, dat hij van zijn standpunt uit logisch redeneert, en dat hij met zeer groote bekwaamheid gebruik gemaakt heeft van de onhandigheid zijner tegenstanders. — Wij hebben nu nog slechts te onderzoeken, welke de houding der groote mogendheden zal zijn tegenover eene zoo weinig vermomde weigering.

Het is zeker, dat Frankrijk, noch Engeland, noch Oostenrijk gereed zijn om oorlog te voeren, want men denke niet, dat het antwoord van Rusland zoo beleedigend zoude zijn; maar van den anderen kant is het onmogelijk, om na zoo ver gegaan te zijn, zich in eens terug te trekken, en Rusland op zijn gemak Polen te laten verworgen. Het gevoel der natie is in Frankrijk en in Engeland ten hoogste opgewekt, en die terugtrekking zoude bijzonder voor het fransche goevernement gevaarlijk zijn.

Ten eerste zoude dit onzen invloed in Europa zeer benadeelen, en eene zedelijke nederlaag zijn, welke door de lauweren te Sebastopol en te Solferino geplukt, niet vergoed wordt. Vervolgens duldt het volk, dat ten slotte de opperste soeverein is, niet dat Polen vergaat, en wat zouden ook de gevolgen zijn, als dit ongelukkig en moedig volk ophield te bestaan? Rusland, Polen verpletterd hebbende, zoude uit die krisis geduchter dan ooit te voorschijn treden, en zoude het kabinet van Weenen zijn gedrag in 1855 en 1863 niet vergeven. Wat Engeland betreft, dit zoude er niet meer aan moeten denken, om het ottomanische rijk in stand te houden, en zonder ongeluksprofeet te worden, kan men zeggen, dat het testament van Katharina II groote kans kreeg om uitgevoerd te worden. — Van de andere zijde moet men vreezen, dat Pruissen, zich aan de grenzen van den Rijn en in zijn bezit van het hertogdom Posen bedreigd gevoelende, zich daadwerkelijk met Rusland verbond, zoo als het reeds zedelijk gedaan heeft, in welk geval Frankrijk noordelijk Duitschland tegen zich zoude hebben, zonder zekerheid van den volkomen steun van Engeland, welks gedrag alles behalve openhartig is. En zoude Oostenrijk ook wel getrouw zijn, en dan nog Italie, waarop men ook maar weinig rekenen kan, zoude dit van die gelegenheid geen gebruik maken, om Venetie te veroveren?

Van welken kant men den toestand beschouwe, men kan er het gewicht niet van ontveinzen. — Ik kan dus, bij het gemis van zekere opgaven, niets doen dan u de reden opgeven die mij aan den oorlog doen gelooven; niet dat men dien verlangt, maar wijl men er toe gedwongen zal worden.

Aanstaanden Maandag zullen de werklieden van Parijs eene mis vieren ter eere van Polen. Deze mis zoude gevierd worden in de kerk St. Paulus, midden in de voorstad St. Antoine. De heer du Guerry, pastoor van de Madeleine, zeer gezien op de Tuilerien en veel aan 't hof van de keizerin komende, heeft gevraagd of deze mis in zijne parochie mogt gevierd worden, en men heeft besloten dat bij die gelegenheid eene vreedzame demonstratie zoude plaats hebben. De keizerlijke garde heeft, zoo als ik u in het begin van mijn brief gezegd heb, bevel ontvangen om op voet van oorlog gebracht te worden, en al de officieren, zoo wel van de land- als van de zeemacht, welke verlof hadden, zijn aangeschreven, om zich ten spoedigste op hun post te begeven. Ik weet, dat men dag en nacht aan het ministerie van oorlog werkzaam is, en dat men bij het landkaarten-depot alle kaarten heeft opgevraagd, die de topographie van Polen bevatten. De heer Durry, en deze bijzonderheid is niet gering, heeft bij het algemeen concours der Lyceën als onderwerp voor de geschiedenis opgegeven *Polen in* 1772, en voor de Fransche redevoering *Polen in* 1863.

Van eene andere zijde voert men aan, ten eerste dat op dit oogenblik Frankrijk slechts 110.000 man beschikbaar heeft, eene macht geheel onvoldoende om een veldtocht te beginnen; ten tweede dat de vloot, verspreid in China, Japan, Mexico en Madagascar, niet van belang kan mede werken; ten derde dat de winter nadert en dat binnen zes weken het Oosten ontoegankelijk zal zijn; ten vierde dat schatkist ledig is, en men dus eene leening zoude moeten sluiten, waaruit volgt dat men geene vijandelijkheden zoude kunnen beginnen, alvorens de kamers bijeengeroepen waren; ten vijfde dat de keizerin, welke eergisteren den ministerraad presideerde, gezegd heeft, dat zij onmiddelijk naar Vichy ging, om haren echtgenoot te smeeken geen oorlog te beginnen. — Zoo zeer is het toppunt van ongeduld bereikt. Aan de beurs, die slechte staatkundige barometer van Parijs, Londen en Weenen, zijn de prijzen zoodanig gestegen, dat zelfs de minst bevreesden schrikken. Men weet dat Oostenrijk, eensklaps zijne staatkunde wijzigende, zeer oorlogzuchtig tegen Rusland is geworden, en besloten heeft de zaak op de eene of andere wijze tot een einde te brengen. De taal der fransche bladen is vol beteekenis, en het is noodig die te raadplegen in een land, waar geene vrijheid van drukpers bestaat. *La France*, het orgaan van den Heer Drouyn de Lhuys, welke sedert drie maanden niet opgehouden heeft, den schitterendsten uitslag aan de diplomatie te voorspellen, erkent nu dat zij zich vergist heeft, en dat kanonskogels mogelijk wel de hoofdzaak zouden zijn, waarmede Rusland zoude toestemmen te onderhandelen. Het *Journal des Débats*, zoo ernstig, zoo voorzichtig, heeft zich gisteren kloekmoedig boven de diplomatie verheven, en verklaard dat de dreigende oorlog het geen vrees aanjoeg. *L'opinion nationale* en de *Siècle* evenals *Le Temps* drijven tot den oorlog. Alleen de Heer Girardin in *la Presse*, die zijn roem stelt in altoosdurende contradictie, verklaart voldaan te wezen. De engelsche pers, ik zeg het tot hare schande, ik schaam mij over haar, heeft getoond, tot welke eene hoogte de kunst van dubbelhartigheid opgevoerd kon worden, door heden het tegenovergestelde te zeggen van hetgeen zij gisteren gezegd had, smadende wat zij aangebeden en aanbiddende wat zij gesmaad had, en dit met eene onbeschaamdheid, waartoe ik haar niet in staat rekende. De oostenrijksche pers is nog krachtiger dan de fransche. Alleen de pruissische is onbewegelijk. In- en uitwendige gebeurtenissen glijden over haar heen zonder het minste spoor na te laten, even als kwik over een een effen spiegel.

Nauwelijks hebben de financiers de dreigende wending opgemerkt, welke de Europesche staatkunde genomen heeft. De Heer Bismarck gaat even liefelijk voort met de dagbladen te waarschuwen, onder anderen een, die de vrijheid genomen had een hoofdstuk uit de *Esprit des lois* in zijn blad op te nemen, het had betrekking op de staande legers. Koning Willem is te Carlsbad, waar hij tegen het rhumatisme strijdt, en op zijn zoon knort, die altijd de staatkunde van zijn verheven vader afkeurt. Berlijn heeft zijn gewoon voorkomen hernomen, en indien men niet van tijd tot tijd op de Russisch-Poolsche grenzen geweerschoten hoorde, zoude men kunnen gelooven in het rustigste land der wereld te zijn. Niets dan de overtocht van 150000 Franschen schijnt de goede Pruisen in hunne rust te kunnen storen. Behalve zijn toestand aan de drie hoofdmogenheden gemeen, is het zeker dat Oostenrijk op een weg van voorspoed is, die het door zijn liberale staatkunde verdient. Wanneer men enkele gebeurtenissen, die de policie van Gallirie en Krakau zich te verwijten heeft, uitzondert, kan men met den Heer Thiers, die tegenwoordig te Weenen is, zeggen, dat Oostenrijk thans aan het hoofd staat van het Europeesch liberalisme. Het is bekend, in welken toestand de geldmiddelen van dien staat waren, in 1859 na den Italiaanschen oorlog. In acht jaren is het evenwicht in het budget, ik zal niet zeggen hersteld, — trouwens dit bestond vroeger ook niet — maar wel ingesteld. Door zijne binnenlandsche staatkunde heeft het vele elementen, die de reactie van 1849 vijandig waren, aan zich verbonden, als ook de sympathie van de liberalen in Frankrijk en Engeland verworven, terwijl het Frankrijk tot den tweeden rang gedrongen heeft. Neen, duizendmaal neen, het is niet te vergeefs, dat men de vrijheid tot zich roept. De fiere Godin is niet ondankbaar, en zij geeft honderdvoudig terug wat zij ontvangt.

Spanje, ik spreek van de partij van het goevernement, is niet zeer verstandig. Daar komt het dezer dagen op hoogen toon en met een trots grooter dan die van wijlen don Quichot ons zijn deel in den buit bij de inneming van Mexico behaald, afvragen, vervolgens, als of het niet genoeg ware eene dwaasheid te begaan, maakt het zich hatelijk, door openlijk het behoud der slavernij te wenschen en spreekt van niets minder, dan om op eigen gezag de zuidelijke staten te erkennen.

Al die fraaije redeneringen komen van de *camarilla*, en in weerwil van den tegenstand der liberale pers, blijft deze aan het bewind. Van tijd tot tijd herinnert wel een spoedig onderdrukte opstand aan de machtigen, dat er wenschen worden gekoesterd die men niet in den wind moet slaan, maar het bestuur vergenoegt zich met de schuldigen te laten doodschieten, zonder uit de les nut te trekken. Dit heeft weder plaats gehad in eenige provincien bij gelegenheid van de indienststelling der miliciens; maar ik haast mij er bij te voegen, dat alles geëindigd is op het oogenblik dat ik u schrijf, en dat de depêches uit Madrid zich bepalen tot het bericht, dat een engelsch en fransch fregat elkander bij Malaga overzeild hebben, waardoor beider scheepsvolk omgekomen is. Het zal wel niet noodig zijn hier bij te voegen, dat de staatkunde geheel vreemd aan deze gebeurtenis is.

De laatste overwinningen der Federalisten, alsmede de inneming van Vicksburg, hebben in Frankrijk en Engeland een diepen indruk gemaakt. Op het oogenblik, dat het bericht van de overwinning der Unie aankwam, werd er door al de kamers van koophandel een petitie aan den keizer geteekend om Jefferson Davis en de Confederalisten te erkennen. Dat Spanje, 't welk op Cuba slaven heeft, gunstig gestemd is voor de slavenhoudende partij, dit betreuren wij, doch kunnen wij begrijpen: maar nooit zullen wij begrijpen, dat Frankrijk, 't welk in 1789 het teeken der emancipatie van het zwarte geslacht gegeven heeft, en dat Engeland, die het eerst het recht van onderzoek heeft uitgevaardigd, volgehouden en heeft doen zegepralen — de minde sympathie voor de zuidelijke staten betuigen.

De Confederalisten kunnen na Vicksburg verloren te hebben en gedeeltelijk naar de Potomac terug gedreven te zijn, slechts twee weinig talrijke en gedemoraliseerde legers tegenover de vijf overwinnende legers der Unie stellen. Te vergeefs betreuren Drouyn de Lhuys, de spaansche reactionaire partij en lord Palmerston het lot der Confederalisten, zij moeten zich in hun lot schikken, de zaak der Zuidelijken is van nu af aan verloren.

Wilt gij weten wat Europa gewonnen heeft door zijn flaauw en dubbelzinnig gedrag jegens de Vereenigde staten? welnu ik zal het u zeggen. Ik weet uit een goede bron, dat het Petersburgsche kabinet sedert zes maanden krachtige demarches gedaan heeft bij het goevernement te Washington, om een offensief en defensief verbond te sluiten, zoodat ingeval de oorlog tusschen Europa en Rusland mocht uitbreken, dit op de medewerking der Federalisten zoude kunnen rekenen, en zoo Canada uit de russische provincien in Noord-Amerika bedreigen. — En Frankrijk? Men gelooft hier, dat de eenige hinderpaal, welke het fransche bewind belet, een ernstig gemeend ultimatim te stellen, de vrees is, dat de Federalisten volkomen over het Zuiden zullen zegepralen, en alsdan ons leger in Mexico bedreigen. Zoo loopt men van den wal in de sloot. De beruchte bons van de confederalistische leening hebben eene belangrijke daling ondergaan.

Door u van Polen te spreken, heb ik u over de binnenlandsche zaken van Frankrijk gesproken, want voor het oogenblik verbindt zich alles aan het groote vraagstuk. Ik heb u echter de komst van den maarschalk Pélissier, hertog van Malakoff, te Parijs, nog te melden, wien het bestuur van Algiers zoude ontnomen zijn, mogelijk om een meer werkzaam kommandement aan de oevers van den Rijn te krijgen. Ook meld ik u nog het ontslag van den heer Pietri, als prefect van de Gironde.

Het nieuwe ministerie heeft eenig teeken van leven gegeven, waarvoor men het dank verschuldigd is. De minister van openbaar onderwijs heeft eene reeks besluiten genomen; hij heeft de lessen in de wijsbegeerte weder hersteld en het onderwijs der universiteit in denzelfden stand gebracht, waarin het was voor het besluit van 1852, dat zooveel genoegen gaf aan de clericalen. De minister van koophandel heeft aan de perfecten eene circulaire gericht om ze uit te noodigen, zich minder in papieren te verdiepen en de hangende zaken spoediger af te doen. Dit is eene eerste schrede op den weg der administratieve vereenvoudiging, welke niet onbelangrijk is voor het omslachtigst geadministreerd land der wereld. De minister van binnenlandsche zaken echter houdt zich stil; men legt zijn stilzwijgen op de volgende wijze uit. De kamers zouden weldra bijeengeroepen worden, en een groot aantal senatus-consulti, ditmaal betrekking hebbende op al die vrijheden, welke wij ontbeeren, zouden aan hunne goedkeuring onderworpen worden. De menschen zijn als de kinderen, welke zich met mooije beloften laten paaijen.

De inneming van Mexico maakt weinig indruk, en men kan er weinig voordeel in zien. Men verzekert dat Michel Chevalier een uitvoerig rapport den keizer aangeboden heeft, in substantie aantoonende, dat de exploitatie der mijnen van Souvra in twee jaar zooveel goud zoude opleveren, als noodig is om het te kort van het Fransche budget te dekken. Maar behalve dat de afstand tusschen officiele rapporten en de uitvoering groot is in Frankrijk, dat, naar men zegt de gewoonte heeft voor een denkbeeld oorlog te voeren, zullen de Franschen het goedvinden, dat men voor eene geldzaak hunne dapperste kinderen doet sneuvelen?

Het is echter waar, dat een Franschman deze regel gedicht heeft: *Vertu sans argent est un meuble inutile!*

(Deugd zonder geld is een nutteloos meubel).

— Men heeft berekend, dat er sedert het uitbreken van den opstand 30,000 Polen zijn gevallen. Maar aan den anderen kant heeft men ook de moeite genomen om het aantal Russen te tellen, die de Rusland vijandig gezinde bladen hebben doen sneuvelen en is men tot de verbazende som van 243,000 man gekomen! Aan beide zijden zal het zeker niet aan overdrijving ontbreken.

— *La France* bevat een brief van 11 Junij uit de stad Mexico, waarin de feestelijke intogt van het Fransche leger in die stad wordt beschreven. In de Platerostraat waren twee eerebogen opgerigt, de eene door de Fransche inwoners, de andere door de Mexicaansche bevolking. Aan bijna alle huizen vond men portretten van den keizer en de keizerin. Op vele plaatsen was het opschrift: „Eenheid! Broederschap! Vrede! Godsdienst!" aangebragt. Te 11 uur begon de optogt. Het Mexicaansche corps van generaal Marquez vormde de voorhoede; daarop volgde maarschalk Forey, vergezeld van generaal Almonte en graaf Dubois de Saligny; achter hen was de generale staf en daarna kwam het leger, 40,000 man. De optogt duurde drie uur. De volksmenigte was ontzaggelijk; de geestdrift, vooral die der dames, was niet te beschrijven. Van de balcons werden papiertjes met toejuichingen aan den keizer, de keizerin, maarschalk Forey, generaal Almonte, den heer Dubois de Saligny, de monarchie, het leger, Frankrijk enz. op het zegevierende leger geworpen. Aan maarschalk Forey werden gouden kransen overhandigd.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 23 Julij. Bij gelegenheid van een feestmaal, door de leden der historische vereeniging voor Beijeren gegeven, heeft de heer Patz, woonachtig te Traustein, eene groote hoeveelheid hazelnooten gezonden, welke op bedoeld feest met smaak zijn genuttigd. Deze hazelnooten waren minstens 1500 jaren oud en gevonden in de nabijheid van Traustein, onder eene zware turflaag ter dikte van 10 voet.

— Eenige dagen geleden overleed plotseling te Leipzig onze jeugdige en reeds uitstekende tooneelspeelster mej. Ida Pellet, tijdens zij genoemde stad bezocht tot het geven van eenige gastvoorstellingen. Zij overleed aan de kinderziekte, welke haar binnen weinige dagen ten grave sleepte. Hoe zij door die ziekte werd aangetast, daaromtrent verneemt men de volgende bijzonderheden. Op eene wandeling werd zij door eene behoeftige vrouw aangesproken, met welke zij een gesprek aanknoopte. Deze deelde haar mede dat hare ernstig ziek liggende kinderen aan alles gebrek hadden; getroffen door dit verhaal vergezelde zij de moeder dier kinderen naar hare schamele woning, ten einde haar naar vermogen te ondersteunen. Aldaar binnen getreden zijnde, kwam zij in naauwere aanraking met de kinderen, die hevig aan de pokken leden. Reeds den volgenden dag openbaarde zich bij haar de beginselen der ziekte, welke zij zich op den hals had gehaald door de zucht om hulp te bewijzen.

— Op een landgoed nabij Dorsten is voor eenige dagen een schrikkelijk ongeluk voorgevallen. Zekere Vöing, een jager, wil de zijn hond, een door zijne grootte en sterkte bekenden Newfoundlander, in de nabijheid van den schapenstal vasthechten, waartegen het dier zich zeer verzette. Kort nadat hij zich met den hond derwaarts had begeven, hoorde de medebewoners een hevig geraas en geblaf, dat zij toeschreven aan het tuchtigen van den hond door zijn meester. Spoedig echter werd alles weder stil, en de hond kwam alleen terug, doch zag er zoo woedend uit, dat allen verschrikt terugweken, waarop de pachter M. met een geladen geweer zich naar den schapenstal begaf, waarheên intusschen de hond weder was geloopen en zich zoo woedend aanstelde, dat M., ofschoon hij Vöing op den grond zag liggen, niet waagde te naderen, maar in een rijtuig stapte en van daar uit den hond doodschoot. Thans naderde men Vöing, en vond dezen zieltogende liggen, met den hals geheel doorgebeten en met nog andere wonden overdekt, en hij overleed vóórdat de ijlings ingeroepen geneeskundige hulp genaderd was. Het blijft een raadsel, wat het anders steeds zoo getrouwe dier tot zulk een aanval op zijn meester bewogen heeft.

— Uit Hannover wordt gemeld, dat voor eenige voor het geregt aldaar werd gedaagd zekere Riechers, uit Osterwold, een 72jarige man, vroeger arbeider, doch die sedert jaren te zwak was om te werken. Hij was beschuldigd, een hemd ter waarde van 3 groschen gestolen te hebben. Tot zijne verdediging zeide hij: „Met eere ben ik 72 jaren oud geworden; ik heb bij Waterloo mijn koning en vaderland trouw gediend, ik heb later gewerkt, zoo lang gewerkt, tot dat mijn ligchaam geene kracht meer had. Ik wendde mij tot de gemeente om ondersteuning, doch men antwoordde mij, dat de gemeente reeds armen genoeg heeft te voeden en ik dus maar een goed heenkomen moest zoeken. Van alle levensmiddelen ontbloot en door honger gepijnigd, beging ik den diefstal, en voor het daardoor verkregen geld kocht ik brood." Het geregt veroordeelde hem tot twee dagen gevangenis, doch besloot, met het oog op zijne diensten aan het vaderland, zijn hoogen ouderdom en den nood, waarin hij verkeerde, hem aan de genade des konings aan te bevelen. Met gevouwen handen en tranen in de oogen dankte de oude krijgsman en uitte tevens de bede, dat God hem spoedig van de aarde mogt nemen.

JAPAN.

Ten vervolge op hetgeen voorkomt in ons vorig nummer omtrent de Japansche aangelegenheden, zijn wij door berigten van den consul-generaal der Nederlanden in Japan in staat gesteld nog het volgende mede te deelen.

Op zijn terugtogt van Simonoseki naar Kanagawa ontmoette de kommandant der *Medusa* het Fransche admiraalschip *Semiramis* met den admiraal Jaures aan boord. Volgens mededeeling van den adjudant des admiraals, die aan boord van de *Medusa* kwam, ging dit schip naar Simonoseki, om den prins van Nagato te bestraffen voor de beleediging, die hij de Fransche vlag had aangedaan.

Verder vernam men, dat de Fransche kanonneerboot *Tancrède* mede naar Simonoseki zou stevenen, ten einde den Franschen admiraal behulpzaam te zijn, en dat het Amerikaansche oorlogsvaartuig (sloop of war) *Wyoming* den 13den Julij mede naar Simonoseki vertrokken was, om de beide aldaar liggende oorlogschepen, die de vlag van Nagato voeren, in den grond te boren. Den 20sten Julij daaropvolgende was de *Wyoming* te Kanagawa teruggekeerd.

Van den kommandant vernam men, dat reeds met scherp op zijn bodem geschoten was, terwijl hij, zonder nog eene vlag geheschen te hebben, eene batterij passeerde. Dat hij daarop de Amerikaansche vlag had laten waaijen, en zonder zich om het schieten te bekommeren, op de brik en de bark was afgegaan, en ze met zijne stuurboords- en bakboords-batterijen had bestookt. Dat verder nog een groot ijzeren stoomschip, de *Lancefield*, in 1862 voor 135,000 doll. van een Engelsch handelshuis gekocht, hem te gemoet getrokken was, en vervolgens eenige schoten had gelost, die hij op korten afstand had beantwoord. Het geluk had gewild, dat een granaat van de *Wyoming* door de ketels van de *Lancefield* heen drong, waardoor eene zóó groote consternatie ontstaan was, dat de geheele bemanning over boord sprong en zich al zwemmende redde.

Ook de *Lanrick* had eenige schoten bekomen, die evenwel weinig letsel veroorzaakt hadden. De *Wyoming*, die reeds onder zijne bemanning 5 dooden en 7 zwaar gekwetsten telde, was daarop naar Kanagawa teruggekeerd.

De Fransche admiraal heeft gemeend zich niet met zijn schip voor Limonoseki te moeten begeven. Hij heeft in de baai van Tanowia het anker laten vallen, en van daar uit met zijne ver dragende stukken geschut twee batterijen tot zwijgen gebragt, zonder zelf één kogel aan boord gekregen te hebben.

De *Tancrède* evenwel bekwam reeds bij het passeren der eerste batterij vijf kogels door den romp, waarvan één den mast medenam. Het schip moest dientengevolge onverrigter zake terugkeeren. De admiraal liet daarop 200 man landen om de stukken der batterijen te vernagelen en de kruidhuizen in de lucht te doen vliegen. Omstreeks 500 Japannezen, met geweren en sabels gewapend, die tegen deze landingsdivisie werden afgezonden, werden al spoedig door de Franschen op de vlugt gejaagd, met achterlating van 150 dooden. Het bleek ten duidelijkste, dat de Japannees met zijne lange en scherpe sabels niets vermag tegen den Europeschen soldaat met een hartsvanger of eene sabelbajonnet op zijn geweer.

Een leger van 2000 Japannezen, infanterie en kavallerie, werd toen uit Simonoseki de vlugtelingen te hulp gezonden. Eenige schoten werden gewisseld; toen de admiraal evenwel een paar granaten tusschen hen geworpen had, trokken zij allen op vlugt. Zelfs lieten zij hunne wapenrustingen achter, om harder te kunnen loopen. Ongestoord werd daarop voortgegaan met het vernielen van eenige kazernes, en het in de lucht laten springen van kruidhuizen. Na nog een kasteel geplunderd en verbrand te hebben, keerde de landingsdivisie naar boord terug. De Franschen hebben slechts 5 gewonden. In de batterijen vond men, behalve een aantal lijken en bebloede kleedingstukken, een gesneuvelden Japannees, in de hand houdende een Hollandsch boek, met eene vouw bij het hoofdstuk, dat handelt over de wijze, waarop men op een schip moet vuren, dat tegen den stroom opvaart.

Eenige Japansche officieren van Kanagawa moeten gezegd hebben, dat de admiraal den verkeerden prins heeft aangevallen, en wel den jongsten broeder van den prins Nagato. Wat hiervan ook waar moge zijn, zooveel is zeker, dat ook deze tot den oorlog was uitgerust en misschien met zijn broeder heulde. Aan de batterijen van Simonoseki heeft de admiraal evenwel niets gedaan. De binnenzee is dus nog niet heropend.

Om dit te bewerkstelligen is op den 25sten Julij te Jokohama eene conferentie gehouden tusschen de betrokken vertegenwoordigers van Frankrijk, Engeland, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en Nederland, waarbij men besloten heeft om tot handhaving van de regten, waarop men volgens de overeenkomsten aanspraak heeft, al het mogelijke aan te wenden om tot eene heropening van genoemde binnenzee te geraken. Men achtte het verder noodig, dat er door de vier betrokken natiën, zoowel met eene landmagt als met schepen, tegen de Japannezen gestreden worde, terwijl men tevens besloot den Taikoen met het resultaat der conferentie bekend te maken.

(*Jav. Ct.*)

AMERIKA.

De tijdingen uit Amerika zijn ditmaal zeer belangrijk en gunstig voor de Noordelijken. Tusschen hen en de Zuidelijken onder generaal Lee is het den 1sten, 2den en 3den dezer bij Gettyburg tot een treffen gekomen, met dat gevolg, dat de Zuidelijken, ofschoon zij den eersten dag overwinnaars waren, ten slotte het onderspit hebben gedolven en zich genoopt zagen te wijken. Dit driedaagsch gevecht is van beide zijden zeer bloedig geweest; het is welligt het bloedigste dat tot dusverre op Amerikaanschen bodem is geleverd; want het verlies der manschappen aan beide kanten wordt op 50,000 geschat, namelijk 20,000 man van de Noordelijken en 30,000 van de Zuidelijken. (Het rapport van eerstgemelden erkent zelf dat hun verlies groot was, terwijl zij onder hunne gesneuvelden ook generaal Reynolds tellen.) Generaal Lee is nu in zijn verderen togt in het Noorden gestuit en Washington en Baltimore worden niet langer bedreigd. Een aantal gevangenen, vaandels, wapenen, enz. der Zuidelijken zijn voorts in handen gevallen van den opperbevelhebber der bondstroepen, generaal Meade, die met den meesten spoed zijne tegenstanders is gaan vervolgen. Dezen hebben den weg naar Virginië ingeslagen, in de rigting van Hagerstown, Williamsport en Harper's Ferry, alle op den linker-oever van de boven-Potomac in Maryland gelegen. De rivier was echter zoo gezwollen, dat zij niet zoo gemakkelijk was over te trekken als eenige weken geleden. Op de doorwaadbare plaatsen stond zes voet water en de hevigheid van den stroom belette het slaan van schipbruggen. In die omstandigheden hebben twee korpsen bonds-kavallerie bij Williamport op nieuw eenige vijandelijke brigades ontmoet en deze aangevallen. Waarschijnlijk zijn zij niet talrijk genoeg geweest, want zij werden teruggeslagen. Intusschen meende men dat Meade nog in tijds genoeg zou komen om Lee te dwingen aan de oevers van de Potomac, tusschen Williamport en Harper's Ferry, slag te leveren.

Wanneer men bedenkt dat het leger van Lee, 150,000 man sterk, toen hij Pennsylvanië binnentrok, thans zeer verminderd is en Richmond van de zijde der Rappahannock dekte, zou eene nederlaag, hem op nieuw door Meade toegebragt, waarschijnlijk beslissend noodlottig worden voor de hoofdstad der Zuidelijken.

De president Lincoln heeft onmiddelijk na deze zegepraal van generaal Meade, die zijn eerste ontmoeting met den stoutmoedigen Lee met succes bekroond zag, eene proclamatie openbaar gemaakt, waarin hij zegt dat het leger zich roemrijk gedragen en lauweren behaald heeft.

Het is voorts bij deze overwinning der bondstroepen niet gebleven: Vicksburg, de sleutel van de Mississippi, is na eene langdurige belegering, eindelijk in hunne magt gevallen. De bezetting, 18000 man sterk, heeft zich onvoorwaardelijk moeten overgeven. Naar men zegt had zij gebrek aan proviand. Hoogstwaarschijnlijk zal de generaal Grant, wiens operatien voor genoemde vesting eindelijk met succes zijn bekroond, thans met een deel zijner troepen den generaal Banks tot verovering van Port Hudson te hulp komen.

Indien laatstgemelde plaats in de magt der bondstroepen valt, dan zijn de Zuidelijken van hunne bondgenooten in Texas, Arkansas, New-Orleans en Missouri afgesneden.

Men kan denken dat de inneming van Vicksburg, gepaard met de overwinning van generaal Meade op Lee, eene buitengewone vreugde in het Noorden heeft veroorzaakt. Op eene der felicitatien welke de regering bij deze gelegenheid ontving, heeft de heer Seward, secretaris van staat voor buitenlandsche zaken, o. a. het volgende geantwoord: „Mijne woorden: dat de opstand in drie maanden onderdrukt zal zijn, zijn in hooge mate afgekeurd. Maar ik zeg, dat hij in nog korter tijd onderdrukt zou zijn geworden, indien de raad door de patriotten gegeven, gevolgd ware. De opstand is alleen voortgezet in de hoop op eene vreemde tusschenkomst."

Doch het is niet alleen met de overwinning der bondstroepen, waarmeê men zich in het Noorden heeft bezig gehouden. Eene andere bijzonderheid heeft ook in hooge mate de aandacht getrokken. De president der Zuidelijke Staten heeft namelijk voor twee gevolmagtigden, tot het doen eener belangrijke mededeeling, vrijgeleide verzocht naar Washington. Zie hier wat hieromtrent de *New-York Herald* zegt, terwijl zij verzekert de inlichtingen uit eene goede bron ontvangen te hebben.

„In den morgen van 4 Julij kwam de stoomboot *Dragon* der Zuidelijken, onder parlementaire vlag, de James-rivier afvaren. Aan boord van dat vaartuig bevond zich de heer Stephens, vicepresident der Zuidelijke staten, vergezeld van den commissaris Ould, welke beide heeren verlangden te worden aangemeld bij den bevelhebber van het aldaar aanwezig bonds-eskader; zij verklaarden belast te zijn met het overbrengen van dépêches van den president Jefferson Davis aan den president Lincoln en verzochten dien ten gevolge zich naar Washington te mogen begeven om zich aldaar persoonlijk van hun last te kwijten. De admiraal, bevelhebber van het eskader, gaf hiervan per telegraaf kennis aan Lincoln, die onmiddelijk een kabinetsraad bijeenriep om deze aanvraag in overweging te nemen. In die bijeenkomst kon men niet spoedig genoeg tot een bepaald besluit komen, om welke reden aan den admiraal voorloopig per telegraaf werd opgedragen, de boodschap der beide heeren voor zoover in ontvangst te nemen, dat men iets te weten kreeg omtrent het doel hunner zending. Intusschen was met dit een en ander zooveel tijd verloopen, dat de *Dragon* wegens den waterstand genoodzaakt was geworden de terugreis aan te nemen. Nog den zelfden dag werd de kabinetsraad andermaal bijeen geroepen, en toen kwam men tot het besluit, dat het verzoek van de hand moest worden gewezen. Dien ten gevolge werd aan den heer Stephens ten antwoord gezonden, dat wanneer hij den president Lincoln eene mededeeling had te doen, de gewone weg daartoe voor hem open stond en dat dit ook voldoende zou zijn. Iets naders is nu omtrent deze gewigtige bijzonderheid niet bekend geworden."

KORRESPONDENTIE.

Het ons toegezonden stuk van den Heer X² geschreven naar aanleiding van een dezer dagen aan een ambtenaar gegeven ontslag, over het minder zedelijk leven van vele ambtenaren alhier, komt ons wegens zijne heftigheid en personaliteiten ter plaatsing minder geschikt voor. Het ligt ter beschikking van den schrijver. Evenzoo het stuk van „een Christen", de laatste vergadering van den Kerkeraad behandelende.

SCHEEPSBERIGHTEN.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
September	5	Engelsch	schip	Blossom	W. Lawson	Glasgow	22 Mei	Pitcairn Syme & Co.
"	—	Bremer	"	Richard	L. Hertlmeyer	China	12 Julij	C. Bahre & G. Kinder.
"	7	Nederl	"	Nieuw Holland	H. Witting	Indramayoe	4 Sept.	B. Kopersmit & Co.
"	—	"	"	Louise	Buys	Soerabaya		Dümmler & Co.
"	—	Ned. Ind.	bark	Lachmadie	J. Prins	Soengeislan	30 Aug.	P. Landberg & Zoon.
"	8	Gouv	stooms.	Hertog Bernard	Stolte	Padang	5 Sept.	
"	—	Ned. Ind.	schoen.	Mabroek	Said Madehi	Lampongs	4 "	
"	—	"	bark	Telook [illegible]	Said Alkaf	Cheribon	3 "	
"	—	"	"	Esperanza	Sie Boentiak	Pekalongan	2 "	
"	—	"	"	Jenoer	Said Ali	Palembang	20 Aug.	
"	—	"	"	Fathool Rachman	Sech Banama	Banka	25 "	
"	—	"	"	Joedoel Wadoet	W. P. de Jong	Soerabaija	29 "	

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
September	6	Nederl	bark	Henriette Geertruida	de Boer	Nederland
"	—	Ned. Ind.	"	Djeilani	Said Ali	Samarang
"	—	"	"	Alsoer	Sech Marzoeki	"
"	—	"	brik	Marzoek	D. Cowan	Soerabaija
"	7	Z. M.	stooms.	Madura	Lt. tz. 1e kl. Halverhout	Koersst. om de N. O.
"	—	Nederl	bark	Catharina Maria	van Amerongen	Soerabaija
"	—	"	"	Batavia	J. J. Prange	Nederl. via Soerabaija
"	—	"	"	Patriarch Samhiri	G. G. Lion	"
"	—	Ned. Ind.	schip	Neêrl. Indië	Deterding	Grissee
"	—	"	stooms.	Padang	W. Vogel	Makasser en Molukken
"	—	"	"	Oenarang	H. Kramer	Samarang
"	8	Nederl	schip	Zeelandia	W. Blaakhert	Soerabaija
"	—	"	"	Staatsraad van Ewijck	F. de Winter	Nederland
"	—	Ned. Ind.	stooms.	Macasser	Bierings	Pontianak en Singkawang
"	—	Engelsche	brrk	William Simpson	D. Napier	Engeland
"	9	Ned. Ind.	schip	Maria Henriette	J. Winter	Samarang

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Johannes Lodewijk*	A. A. van der Waal	Rotterdam	J. Cézard & C.
		Loevestein*	Hulshoff		"
"	schip	India	C. Vonck		"
"	bark	Goede Verwachting*	Hillenius		Paine Stricker & Co.
"		Watergeus*	H. R. Giezen	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	schip	Helena en Anna*	Lupcke	"	"
"	bark	Cheribon*	W. J. Coers		"
"		Maarten van Rossem*	Gerrebrands		Haager & Schuurman.
"	brik	Pauline Constance Eleonora	W. van Someren Greve	Decima	"
"	schoen.	Alida Maria	J. de Vries		"
"	bark	Aria	Molenaar		"
"		Nicolaas Witsen*	J. P. Portengen	Amsterdam	Pandel & Stiehaus.
"	"	Marinus Willem*	Buijser		Maclaine, Watson & Co.
"	"	Krimpenerwaard*	F. W. v. Heijningen		"
"	"	Kiandra*	v. d. Meer v. Kuffeler		Metzendorff, Willmans, R. & Co.
"	"	Johanna*	A. Verduin		"
"	"	Ridderkerk*	Teerlink	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
"	schip	Noach*	Wierikx	Nederland	"
"	"	Californie*	de Wijn		Tolson Hunt & Co.
"	bark	Bulgersteijn*	G. Geerling	Soerabaija	Hagedorn, Plump & Co.
"		Almonde	Surie		Büsing, Schröder & Co.
"	"	Constance	Kmmerer	Nederland	"
"	"	Burgemeester van Middelburg	K. Hoek		G. Buyn & Co.
"	"	Janneth Cornelia*	A. Romijn		B. Kopersmit & Co.
"	schip	Jacoba Helena*	Zwart		"
Ned. Indisch	schoen.	Hap Hien*	Lim Goanling		Coulster.
	brik	Talip Djadil Karim*	Said Hassan		"
"	schoen.	Sari Bintang*	Tjang tjoeng Ten	Muntok	"
"		Gapsoen*	Puré		Borneo Comp. Limited.
"	"	Baros*	Phoabien	Padang	Gezagvoerder.
"	"	l'Union	Schuit		Pandel & Stiehaus.
"	bark	Skanderia*	Varkevisser		P. Landberg & Zoon.
"	"	Helene*	Selmmsen		C. Bahre & G. Kinder.
Zweedsch	schip	Amphitrite*	Bergelund		"
"		Johann Heinrich*	Wulff		"
Hanov.	brik	Johann Heinrich*	Bertand		J. Cézard & Co.
Fransche	bark	Isly*	W. Franke		B. Kopersmit & Co.
Pruiss.	schip	Germania*	Lawson		Martin Dyce & Co.
Engelsche	kark	Helens Bank*			

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Aug.	28	Ned.	bark	Jannetje	Lupcke	Batavia
"	29	"	"	Kaap Hoorn	Dik	Amsterdam
"	30	"	schip	Princes Amalia	van Bentveld	Cheribon

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Aug.	28	Ned.	bark	Vesta	van der Eyk	Bat. en Tjil.
"	—	"	"	Johanna	Verduin	Batavia
"	29	Hamb.	"	Betty Perlbach	Blohm	Bat. en Bush.
"	31	Ned.	"	Ida Elisabeth	Dooren	Tagal en Ned.

Inlading liggende schepen te Samarang.

VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	BESTEMMING.
Nederlandsch	schip	Batavia	van Dolder	Nederland
Fransch	"	Alp. Nicolas Cezard	le Bozec	Frankrijk
Nederlandsch	bark	Jannetje	Lupcke	
"	"	Kaap Hoorn	Dick	
"	schip	Princes Amalia	van Bentveld	Nederland

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Aug.	28	Eng.	bark	Alma	Conn	Shanghae
"	29	Ned.	"	Gerard P. Servatius	Wamsteker	Batavia
"	—	"	"	Clipper	Eshauzier	"
"	—	"	"	Dolfijn	Gollards	Samarang
"	—	"	"	Alblasserwaard	Linderen	Shields
"	—	"	"	A. R. Falck	v. Duijvenbooden.	Amsterdam
"	30	"	"	Wave	Henderson	Shanghae
"	31	Eng.	"	Vrede	van der Plas	Hongkong
"	—	Ned.	"	Etha	Buschman	Shanghae
"	—	Brem.	"	Johanna Maria	Wilhelmie	Rotterdam
Sept.	2	Ned.	"	Frans & Elize	Niedfeld	Batavia

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Augus.	29	Ned.	bark	Mauritius	Holst	Amoy
"	30	"	"	Gerard P. Servatius.	Wamsteker	Ned. v. Pass.
"	—	Eng.	"	Alma	Conn	Passoeroean
Sept.	2	"	"	Eliza Goddard	Davis	Melbourne

In lading liggende schepen te Soerabaija.

		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsche	bark	Robertus Hendrikus.	Mulder	Nederland
"	"	Stad Enschede	Kretschmer	"
"	"	Emergens	Smit	
"	"	Luconia	Admiraal	Nederland
"	"	Tollens	Verhagh	
"	"	Theodora Mechtelda	van der Wijck	Nederland
"	"	Dolfijn	Gollard	China
"	"	Etha	Buschman	Nederland
"	"	Alfred	Tudsberg	
"	"	Alexander	Dekker	Nederland
"	"	Zwaluw	Reeders	
"	"	Zwaan	van Henrat	
"	"	Vrede	v. d. Plas	Holland
"	"	A. R. Falck	Duivenbode	"
"	"	Delft	v. Geelkerken	Nederland
"	"	L. A. Bang	Fallenius	"
"	"	Isaac Charles	Pare	"
"	"	Maria Adriana	van der Heldt	"
"	"	Boni	[illegible]	Makassar
"	"	Johann. Christiaan	v. Heems. Obelt.	Nederland
"	"	Scheveningen	Annekkee	"
"	"	Tagal	Göbel	"
"	"	Nederl. & Oranje	Bouwmeester	"
"	"	G. P. Servatius	Wamsteker	"
"	"	Cornelis Anthonie	Beijnders	Banka
"	"	Vier Gebroeders	Buuk	Nederland
"	"	Maria	Scharff	"
"	"	Schoonderloo	Otto	"
"	"	Antoinetta	Voll	"
"	"	Marie	Meijer	"
"	"	Huydekoper	Blok	"
Meckl	"	Margaretha	Moller	

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Aug.	1	Eng.	schip	Alma	Conn	Soerabaija.

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

VLAG.		NAM. DER SCHEP.	GEZAGV	BESTEMM.
Nederlandsch	schip	Margaretha Simonetta.	Hoffmann	Nederland.
Engelsch	"	Alma	Conn	"

Aangekomen.

PADANG. 20 Aug. Eng. bark Wellington, Mahy, v. Benk.— 24 do. do. *Knight*, Watson, v. Batavia.— [illegible] *India Packet*, Diepering, v. Batavia.

CHERIBON. 28 Aug. Ned. schip [illegible], Rademaker, v. Batavia.— 30 [illegible], Rasman, v. do.

Vertrokken.

PADANG. 10 Aug. Am. schip *Borneo*, Hurd, [illegible] bark *Clara Rosa Sutil*, Rob Lim Burner, n. Calif. via [illegible] schip *Ant. Petronella*, Voorendijk, [illegible]

CHERIBON. 29 Aug. Ned. schip *Vier Gezusters*, Bik, [illegible]

PEKALONGAN. 1 Sept. Ned. schip *Louise*, P. Buijs, Amst. v. [illegible]

In lading.

PADANG. Eng. bark *Wellington*, Mahy, New-York.— do. do. *Knight*, Watson, Batavia.— Ned. schip *India Packet*, Diepering, Nederland.

Te Batavia, den 9 September 1863.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ... Per legg.	70.—	80.—	afgedaan.
Cassia Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben ... Per pic.	50.—	....	afgedaan.
Foelie	20.—	25.—	lusteloos.
Gom Elastiek ... Per pic.	95.—	....	verkocht. Aanv. zijn bep.
" Benzoin	....	....	niet aan de markt.
" Dammar ... Per pic.	18.—	18.50	naar kwaliteit.
Gutta Percha	....	....	nt. ter markt. Zeer gezocht.
Huiden, Koe	2.75	3.—	weinig begeerd.
" Buffel ... Per stuk.	2.—	3.75	weinig begeerd.
Indigo	4.40	....	1ste kwal. zeer schaarsch.
Japan Boomwas	38.—	40.—	zonder liefhebbers.
Kamfer, Japan. per Balie	....	....	zonder aanvoeren.
Koffij, Java	41.—	42.50	afgedaan.
Padang	....	....	niet ter markt.
Koper, Japansch	....	....	niets aan de markt.
Kruidnagelen ... Per pic.	42.—	....	afgedaan.
Notenmuscaat	30.—	35.—	weinig vraag.
Peper, zwarte	15.50	16.25	geen voorraad.
" witte	32.—	....	nominaal.
Rotting, Banjermassing	12.—	13.—	verkocht.
Padang	8.—	9.—	weinig voorraad.
Rijst, Indramaijoe met zakken	....	....	
" Witte Batavia 1e kwalit.	200.—	215.—	nominaal geringe aanvoeren.
" " " 2e "	180.—	190.—	nominaal geringe aanvoeren.
" Carga	130.—	140.—	
" Padang	....	....	
Sapanhout Manila in Entrep.	3.—	....	lusteloos.
" Bima ... Per pic.	2.—	2.50	
Suiker No. 16	14.25	14.75	naar kwaliteit.
Tamarinde	....	....	geen omzettingen.
Was	180.—	....	zeer begeerd, geene afdoen.
Tin, Billiton	79.—	80.—	gemidd. op vendutie.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 103½% à 104%.
" Gouvernement trekt 103%.
" Factorij trekt 103%.
" Londen 6/m. Zigt *f* 11.15 à *f* 11.30.
" China *f* 2.75 per dollar nominaal.
" Singapore *f* 2.75 per dollar, nominaal.
" Calcutta *f* 113½. per 100 Cs. Rs. afgedaan.

Spetiën.

Sovereins *f* 12 — afgedaan.
Dukaten *f* 7.10 oude.
" *f* 6.10 nieuwe.
Mexikaansche Dollars 2.77.
Doubloenen roode *f* 39.— zonder voorraad
" geele *f* 42.— " "
Tien gulden stukken *f* 10.—
Chineesch goud in staven *f* 38.— per reaal.

Te Samarang, den 3 September 1863.

Koffij, *f* 40.50 afgedaan op levering oogst 1864 *f* 39,— geboden.
Suiker *f* 14.— per pik. voor No. 16 in krand. geboden.
Indigo *f* 4.40. voor prima kwal. per Amst. ℔. afg. afwijk. soorten niet dan met (groote reductie te plaatsen.
Koehuiden, *f* 56.— per kodie aangeboden.
Buffelhuiden, *f* 45.— per kodie afgedaan.
Staart Peper *f* 45.— à 50.— naar kwaliteit
Rijst Ordinairwit, *f* 160.— à *f* 180.— } per koijang à 28 pik. zonder zakken.
" Java carga, " 120.— à *f* 145.— }
Klapper Olie, *f* 33.—
Katjang " 27.—
Rotting, *f* 9.— à 11.— Per pikol naar kwaliteit.
Wisselkoers op Holland 103½%. Gouvern. wissel 103%.
" voor vrachten 103%.

AAN- EN UITVOER, langs den grooten postweg te *Samarang* van produkten, van den 27sten Augustus tot en met den 2den September 1863.

PRODUCTEN.	VERVOERD IN	AANVOER. Gouv.	AANVOER. Partik.	UITVOER. Gouv.	UITVOER. Partik.
Koffij	pikols	6174	12950	—	—
Indigo	kisten	—	45	—	—
Suiker	krandj.	—	560	—	—
Zout	pikols	—	—	716	—
Rijst	"	—	5180	—	2434
Tabak	mand	—	764	—	270
Gambier	pikols	—	—	—	235
Olie (klapper)	"	—	264	—	—

Te Soerabaya, 2 September 1863.

Arak ℘ legg. *f* 55.— Nominaal.	Rijst, witte ℘ koij. *f* 180 à *f* 210.—
Cassia Vera ℘ pik.	" Carga ℘ koij. *f* 110 à *f* 130.—
Huiden, Koe ℘ pik. *f* 35.— @ *f* 45.—	Sapanhout ℘ pik. *f* 3.— à *f* 4.—
" Buffel ℘ pik. *f* 15.— @ *f* 18.—	Suiker No. 16 ℘ pik. *f* 14½.
Koffij, Java ℘ pik. *f* 40.—	Tabaksbladeren ℘ pik.
" West Ind. ber. ℘ pik. *f* 42.	Tamarinde ℘ pik.
[illegible] ℘ pik.	Wisselk. op Ned. *f* 104%.
[illegible] ℘ pik. *f* 10.— @ *f* 11.—	" Londen.
[illegible] *f* 9½.	Vrachten ℘ last *f* 90 v. suiker.

[illegible] N. H. M. trekt wissels op Nederland tegen 103½%

Te Pasoeroean, 2 September 1863.

Suiker, No. 16 per pik. nominaal.	Olie, (klapper) per pik. *f* 35.—
Rijst, (witte) " " *f* 5.50	Id. (katjang) " " " 30.—
Id. (carga) " " " 4.50	Wisselkoers, 102½, 103 à 103½ pCt.

Den 2den September 1863 waren in de Gouvernements Pakhuizen te Pasoeroean afgeleverd uit den oogst van 1863.

Gouv. Levering.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIKOLS SUIKER.
Wangoon Redjo	4984-94
Ardjo Sari	7106-39
Ardie Redjo	5662-35
Yoso Wilangoon	3576-07
De Hoop	3865-80
Djacatra Oost	4188-89
De Onderneming	5024-57
Wono Redjo	3915-68
Kaloerahan	4109-95
De Goede Hoop	6631-05
Gaijam	7875-41
Bekassi Oost	2966-40
Dankbaarheid	3436-58
Soeko Redjo	7276-85
Kawis Redjo	5673-41
Sari Redjo	3584-42
Pleret	3561-59

Te zamen pik. suiker. 81,440-25.
" " koffij. 36,859-31.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Pasoeroean op den 2den September 1863.
63,096-21 pik. Suiker, oogst 1863.
17,477-31 " Koffij, " 1863.

Den 29sten September waren in de Gouvernements Pakhuizen te Probolingo afgeleverd uit den oogst van 1863.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIKOLS SUIKER.
Baijoeman	5,276-87
Soemberkareng	6,705-27
Oembool	8,517-62
Wonolangen	13,371-94
Gending	6,894-55
Padjarakan	11,789-27
Kandangdjatie	5,203-40
Lemadjang	2,440-62

Te zamen pik. suiker. 60,199-54.
" koffij. 13,088-17.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen te Probolingo op den 29sten Augustus 1863.
35,625-32 pik. suiker, oogst 1863.
1,806-17 " koffij " 1863.

Den 29sten Augustus waren in de Gouvernements Pakhuizen te Bezoeki afgeleverd uit den oogst van 1863.

Gouv. lev.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIKOLS SUIKER.
Djaboong	2,404-72
Phaeton	6,397-82
De Maas	3,890-75
Boedoean	2,025-95

Tezamen 36,963-16 pik. suiker, 14,719-29
" Koffij, 1,407-

Restant Produkten in 's lands pakhuizen te Bezoeki. Op den 29sten Augustus 1863.
13,158-82 pik. suiker, oogst 1863.
1,404- " koffij, " 1863.

Den 29sten Augs. waren in de Gouvernements Pakhuizen te Panaroekan afgeleverd uit den oogst van 1862.

Gouv. lev.

NAMEN DER FABRIEKEN.	PIK. SUIKER.
Waringin Anom	3,408
Pandji	3,222
Olean	

Te zamen pikols Suiker 11,630-
" Koffij 34,191-83

Restant Produkten in 's Lands Pakhuizen te Panaroekan. Op den 1sten Ausgustus 1863.
11,630- pik. suiker, oogst 1863.
25,071-83 " koffij, " 1863.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 1 TOT 4 SEPTEMBER 1863.

Aanvoer.

Van Kaapstad per Zw. schip *Amphitrite*, gez. Bergland, agt. C. Bahre en G. Kinder.
70 vs. wijn, *Order*.
Van China via Samarang per Ned. bark *Johanna*, gez. Verduin, agt. Metzendorff, Willmans, Ruys en co.
1 kt. zijdensokken, *Pandel en Stiehaus*.
100 kn. thee, 3 do. lakw., 1 do. zijdengoederen, 1 do. gekl. papier, 1 do. indigo, 1 do. kammen, *Tjia Kiokbi*.
6 kn. tabak, 2 do. zijdengoederen, 1 do. diversen, 1 do. en 52 bn. medicijnen, 2 kn. waaijers, 10 do. paijongs, 1 do. verf, 1 do. koper, 1 do. lakw., 100 do. thee, *Koe Kongtjay*.
Van Australie per Pruiss. schip *Germania*, gez. Francke, agt. B. Kopersmit en co.
1130 ton steenkolen, *W. Cores de Vries*.
Van Nederland per Ned. bark *Almonde*, gez. Surie, agt. Büsing, Schröder en co.
210 vs. boter, 146 ks. kaas, 2 do. bier, 32 coll. manufact., 6 vn. verfwaren, 50 hammen, 10 ps. ger. vleesch, *E. Moormann en co.*
16 kn chocolaad, 100 do. wijn, 45 coll. manufact., *B. v. Leeuwen en co.*
17 coll. manufact., 29 kn. ...., *Arnold en Zonen*.
35 " " *J. F. van Leeuwen en co.*
12 kn. wijn, *Gumprich en Strauss*.
40 vs. verfwaren, *Vlaming Kiebert*
1 kt. papier en boeken, *Martens*,
15 kn. manufact., *Engelhard en co.*
2 kn. papier, *Dummler en co.*
13 kn. manufact., *Bahlmann en co.*
7 kn. perspompen, *Haager en Schuurman*.
1 kt. diversen, *Santhagens*.
15 kn. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
20 kn. 1 monument, 10 vs. zilv. munt, 99/m steenen, 10 kn. manufact., 874 coll. diversen, *N. H. M.*
32 kn. ijzerwerk, *Maintz en co.*
38 bn. dekens, 1 kt. diversen, *Order*.
50 kn. wijn, *Paine, Stricker en co.*
70 md. en 80 kn. bier, 1 do. zeep, *Winsser, de Lange en co.*
400 vs. boter, 75 kn. en 13 vn. bier, 50 kn. en 20 ankers azijn, 13 kn. rijtuigen, 2 md. en 12 blikk. saucijs, 150 hammen, 49 vs. provisien, 12 ps. ger. vleesch, 137 ks. kaas, eene partij blokken, 45kn. groenten in blik, 17 vs. groenten, 10 bn. zakken, 7 kn. diversen, 20 md., 70 ks. kaarsen, 17 vs. spijkers, 58 pn. touw, 30 roll. zeildoek, 130 vs. en 3 kn. verf, 150 pull. olie, 9 kn., 13 vn. teer, 70 md. min. water, 49 kn. kwasten, 46 do. wijn, 12 do. champagne, 21 led. leggers, 3 kn. sigaren, 1 do. speeldoozen, 1 do. manufact., 2 do. lengvisch, *Gezagvoerder*.
40 vs. verf, *voor Soerabaija*.
Van Nederland per Ned. bark *Krimpenerwaard*, gez. v. Heijningen, agt. Maclaine, Waton en co.
20 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
20/1 led. leggers, *Order*.
Van Padang en Benkoelen per Ned. Ind. stoomb. *Padang*, gez. Vogel, agt. W. Cores de Vries.
1 kt. prints, *Burt, Myrtle en co.*
3 kn. " 1 do. zijdenstoffen, 2 do. chitsen, *Pandel en Stiehaus*.
2 kn. slendangs, 13 do. en 3 bn. roodgaren, *Order*.
2 kn. bijtels, *Leon en Reiss*.
59 planken, *Tjoa Tjenghiang*.
190 pik. benzoin, *Tan Honggi*.
82 pik. rotting, 11½ do. agar-agar, 5½ do. not. muskaat, 5 do. tabak, 6 do. gomelastiek, 100 do. witte peper, *Lim Hoa*.
102 pik. gutta percha, 28 do. benzoin, 120 do. witte peper, 12½ do. not. muskaat, *Maintz en co.*
24 pik. koffij, *Abdul Rapol*.
55 pik. rotting, *Dummler en co.*
70 pik. tabak, 80 do. dammer, 2½ do. benl. kalk, 4 do. koffij, *Abd. Karim*.
14 pik. tabak, 3 do. koffij, *Nahapiet*.
125 pik. rotting, 1 do. was, *Akim*.
8½ pik. not. muskaat, 4½ do. foelie, *Hunter, Houghton en co.*
1 pik. vogelnestjes, 7 do. tabak, *Nio Banghi*.
6 kn. Benk. sigaren, *Bond*.
Van Rotterdam per Ned. bark *Bulgerstein*, gez. Geerling, agt. Hagedorn, Plump en co.
3 kn. papier, 80 vs. boter, *J. Cesard en co.*
200 keld. jenever, *Vonck Robbers*.
25 kn. wijn, 24 do. wijn, *Winsser, de Lange en co.*
104 kn. wijn, 50 keld. jenever, *Order*.
100 kn. bier, 500 keld. jenever, *B. Kopersmit en co.*
8 kn. ...., *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*
9 " wijn, *Pels*.
9 " " *Melman*.
200 keld. jenever, 3 kn. modew. en lampen, *Wehry, Wille en co.*
15 manufact., *Niederer en co.*
36 kn. provisien, *v. Ommeren, Rueb en co.*
160 keld. lijnolie, 58 vs. spijkers, 38 do. boter, 16 do. verfwaren, 5 kn. provisien, 80 keld. jenever, 30 kn. bier, 28 md. min. water, 20 trossen touww., 26 bn. tin, 8 doozen schoenen, 12 roll. zeildoek, *Agenten*.
25 kn. spiegeltjes, 10 do. eau de cologne, *Maintz en co.*
35 kn. wijn, *Cassalette en co.*
7 kn. wijn, eene partij steenkolen, *W. Cores de Vries*.
10 vs. specie, *N. H. M.*
Van Singapore, Riouw en Muntok per Ned. Ind. st. *Oenarang*, gez. Kramer, agt. W. Cores de Vries.
16 pn. koopwaren, 59 do. medicijnen, 4 do. garen, 3 kn. manufact., 12 coll. ijzerw., 99 md. en 51 bund. visch, *voor Samarang*.
11 kn. opium, 16 do. manufact., 1 do. goud, 9 do. diversen, 5 vn. ijzerw., 1 kt. koopwaren, 5 do. boeken, 2 do. medicijnen, *voor Soerabaija*.
26 kn. opium, 1 do. beschuit, 1 do. diversen, 5 do. manufact., *voor Makasser*.
9 ks. doll. 24600, *Morgan, Melbourn en co.*
6/2 ks. opium, *Paine, Stricker en co.*
10 kn. sago, 4 zn. eetwaren, *Wee Keebeng*.
4 vn. spek, *Dummler en co.*
75 bn. goeni, *Arathoon*.
5 kn. manufact., *Sech Bilfagi*.
1 kt. vermicelli, 3 do. tabak, *Thae Hee*.
50 vs. vernis, 2 kn. diversen, 40 pn. gedr. visch, *Order*.
5 kn. zijdengaren, *Said Atas*.
1 kt. " *Sech Badawi*.
7 kn. manufact., *Said Satri*.
10 kn. eau de cologne, 1 do. doll. 350, *H. en A. Straus*.
25 vn. bier, *van Slooten, Morgan en co.*
70 bn. garen, *Busing, Schröder en co.*
1 zak *f*. 350, *Said Abd. Kadir*.
1 kt. opium, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. juweelen, 1 do. zilverdraad, *Bond*.
Van Riouw.
747 pik. gambier, *Order*.

Uitvoer.

Naar San Francisco per Amer. bark *Clara Rosa Sutil*, gez. Limburner, agt. Paine, Stricker en co.
191 pik. suiker, 25 do. tin, 199 do. zw. peper, 20 do. kruidnagelen, 2400 do. koffij, 196 kn. sago, 170 do. tapioca, *Paine, Stricker en co.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG.

VAN 27 Augustus TOT 3 September 1863.

Aanvoer.

Van Rotterdam per Ned. bark *Jannetje*, gez. A. Lupcke.
1400 ks. zeep, 1038 kol. koopmanschappen, 900 keld. genever, 10 kn. wijn en 250 manden bier, *Jacobson en co.*
14 koll. koopmanschappen, *J. J. Volkert*.
16 " " en 10 vn. wijn, *van den Broek en Veeckens*.
35 vn. zweeds. en koolteer, 20 ijzeren lenken, 5 gaffels, 30 riemen en 2 kn. diversen, *H. Borel*.
1 kt. koopmanschappen, *O. W. Swaving*.
2 kn. manufact. en 25 kn. bonnekamp, *C. Damnitz en co.*
1 kt. boeken, *F. W. van Hengel*.
1 kt. atlassen en 50 mand selterswater, *Thooft en co.*
1 kt. boeken etc. en 1 kt. touw, papier, etc., *Dorrepaal en co.*
1 kt. parfumerien, *C. M. van der Leeuw*.
1 kt. schilderijen, *L. C. E. Kniphorst*.
1 kt. regaal, *J. M. van der Valk*.
1 kt. koopmanschappen, *de Groot, Kolff en co.*
2 kt. manufact. en 1 monster pakje, *E. Moormann en co.*
10 kt. koopmanschappen, *Büsing, Schröder en co.*
165000 ps. steenen, *Factorij der N. H. M.*
163 coll. koopmanschappen, *Order*.
Van Amsterdam per Ned. bark *Kaap Hoorn*, gez. L. J. Dik.
4 kn. koopmanschappen, *F. Hasselman*.
4 kn. speelkaarten, *P. Verschuur en co.*
4 col. koopmanschappen, *Rouveroij van Nieuwaal*.
5 kn. idem, 1 vat tijm, 1 kt. goud en edelgesteenten, 1 kt. zilver, glas en pleetwerk, 1 kt. drukletters, 4 kn. papier en 1 doosje, *G. C. T. van Dorp*.
45 kn. koopmanschappen, *Dümmler en co.* te *Batavia*.
4 kn. manufact., *Nieuwveen en Schuymer*.
9 kn. koopmanschappen, 7 do. manufact. en 33 do. wijn, *Dorrepaal en co.*
125 wijn, 1 kt. conserves en 1 kt. sigaren, *H. Misegaes*.
1 kt. boeken, *P. J. Siedenburg*, te *Banjoemaas*.
1 kt. koopmanschappen, *Chevallier en co.*
6 kt. ijzerwaren en 1 kt. vruchten op brandewijn, *Nering Bogel en Dunlop* te *Dassoon*.
10 manufact., 69 kn. koopmanschappen, 4 do. klokken, 50 do. likeur, 100 keld. lijn olie, 20 kn. koper, en 200 vs. beter, *van den Broek en Veeckens*.
3 kn. koopmanschappen, *H. J. Botsen*.
4 kn. ijzerwaren, 3 do. koopmenschappen, 50 ks. kaarsen, 6 kn. manufact., *Jacobson en co.*
1 kt. koopmanschappen, 2 kn. drukwerken en 2 kn. holloway pillen, *Soesman en co.*
1 kt. garens, 2 kn. knikkers, 100 ps. hammen, 27 kn. koopmans., 2 do. pianos, 3 do. spiegels, 14 do. boekdrukletters, 33 coll. drukkerij gereedschappen en 6 kn. papier, *Bahlman en co.*
4 kn. manufact., *B. Kopersmit eu co.*
1 blikk. doos, *C. van der Linde*, te *Soerakarta*.
18 kn. diversen, *J. J. Noltenius*, te *Salatiga*.
4 kn. wijn, Mr. *J. C. Beresteyn*.
1 kt. diversen, Dr. *J. A. van Dissel*.
26 kn. wijn, *Schallig en co.*
1 kt. diversen, *P. Buijs*.
3 kn. eau de cologne, 50 vs. verwwaren, 98 col. koopmanschappen, 39 ton. teer en 63 ton. pik., *Wermuth en co.*
53 kn. wijn, 10 do. provisien, 3 kn. koopmanschappen en 20 kn. bier, *J. J. Volkert*.
2 kn. speelgoed, *C. Damnitz en co.*
5 kn. manufact., 200 keld. genever, 100 vn. bier, 100 keld. lijn. olie, 330 col. koopmanschappen, 200 ps. hammen, 25 kn. en 2 fusten wijn, 1 kt. sigaren, 4 bascules, 8000 ps. vuurvaste steenen en 500 ps. scheggen, *Salomonson en Meijer*.
1 kn. glaswerk, Mr. *C. J. F. Mirandolle*.
1 kt. provisien, *J. D. Frassinet*.
3 kn. tuin spiegels *J. D. Vogelzang*.
1 kt. likeur en 3 kn. wijn, *Mac Niel en co.*
2 slangen zakken, *P. H. A. van den Broek*.
1 kt. diversen, *F. Darlang*.
1 kt. boeken, *Geneeskundig Gezelschap*.
411 col. koopmanschappen, *J. Hijmans*.
15 kn. provisien, 12 ps. hammen, 1 kt. lampen, 1 kt. manufact. en 1 mand steenen, *P. W. G. Gout*, te *Gadoengan*.
20 vn. zilveren munt en 50,000 ps. steenen, *Factorij der N. H. M.*
10 kn. diversen, 1 vat pleetwerk, 5 kn. kramerijen, 1 kt. passementwerk- 2 kn. laken, 6 do. glas- en aardewerk, 2 kn. boeken, 1 kt. manufact. 1 do. hoeden en epauletten, 1 do. droogerijen, 2 kn. pleetwerk, 2 do. draadwerk, 1 vat porcelein, 1 kt. muziek-instrumenten, 1 do. houtwerk, 529 vs. boter, 200 ks. zeep, 84 ton. koolteer, 17 kn. bladkoper, 150 ks. kaas, 50 ps. hammen, 50 kn. bier, 5 do. koopmanschappen, 100 ks. kaarsen, 49 kn. gedr. vruchten, 20 kn. sla olie en 10 do. lijnwaden, *Order*.

Uitvoer.

Naar Bushire per Hamb. bark *Betty Perlbach*, gez. A. H. W. Blohm.
6820 pik. suiker, *Mac Neill en co.*
Naar Nederland per Ned. bark *Ida Elisabeth*, gez. W. Dooren.
4000 pik. gouv. koffij en 150 do. rotting, *N. H. M.*

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA.

Aanvoer.

Van New-Castle per schip *Alblasserwaard*, gez. E. van Lindern.
850 tonnen steenkolen, *Gouvernement*.
18 roll. zeildoek, *Gezagvoerder*.
500 stuks hard-steen, *N.H.M.*
Van Nederland per Ned. schip *A. R. Falck*, gez. D. van Duijvenbode.
1 coll. papier, *Bluyenburgh en co.*
1 " diversen, *Anemaet en co.*
1 " koopmanschappen, *F. Schmid*.
2 " " 6 do. sigaren, 100 do. bier, 26 do. aardewerk, *B. Kopersmit en co.*
24 coll. koopmanschappen, 24 do. manufacturen, 27 do. provisien, *J. F. van Leeuwen en co.*
25 coll. bier, *Mathieu Ebbs Ruys en co.*
25 " " *A. H. Deeleman*.
1 " koopmanschappen, 159,675 pond. steekolen, *E. Ten Brinck en co.*
100 manden seltzer-water, 105 kn. bier, 300 keld. genever, 4 coll. suikerw., 2 do. inkt, *Gebr. van Delden*.
1490 coll. koopmanschappen, *T. F. Buijn*.
1 coll. onbekend, *A. M. Berrest*.
3 " instrumenten, *Mr. M. Coster*.
200 kn. bier, 40 do. wijn, 50 do. cognac, 7 vn. hagel, *Order*.
100 stuks goudsche kazen, 1500 goenie zakken, *Gezagvoerder*.
Van Nederland per Ned. schip *Johanna Maria*, gez. L. J. Wilhelmie
20 ks. wijn, *E. Ten Brinck en co.*
1 coll. koopmanschappen, *H. Kiehl*.
1 " suiker-monsters, *Fraser Eaton en co.*
100 vn. koopmanschappen, *Adam en co.*
1 brandspuit, *Major Matsen en co.*
1 coll. marmeren bladen, *van Lakerveld*.
1 " medicijnen, *B. T. Overbeeck*.
1 " provisien, *A. Sprong*.
1 " kleederen, *Karthaus en co.*
8 " diversen, *Anemaet en co.*
8 " wijn, *Mr. P. A. Coster*.
48 " " *J. F. van Leeuwen en co.*
1 " koopmanschappen, *B. van Leeuwen en co.*
10 " melis-brooden, *Gebr. van Delden*.
50 stuks hammen, 823 tonnen kolen, 20 coll. koopmanschappen, 400 keld. genever, *Mathieu Ebbs Ruys en co.*
39 kn. wijn, 2 do. likeur, 4 do. bitter, *W. Cores de Vries*.
1 coll. kramerijen, 1 do. manufacturen, *Felix Overbeek*.
11 " kap- en zaagmessen, 4 do. wijn, 1 do. leder, 1 do. koopmanschappen, 7 do. diversen, *Order*.

Uitvoer.

Naar Melbourne per Eng. schip *Elisa Goddard*, gez. W. Davies.
51,10 pik. rijst, 980 pik. suiker, 730 ks. thee, *P. Kervel en co.*
Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Johannes Christiaan*, gez. C. van Heemstede Obelt.
350 pik. tin 450312 do. suiker, 125 do. rotting, *N.H.M.*

AANGEBRACHTE REGALEN te Batavia,

VAN 4 TOT 8 SEPTEMBER 1863.

Van Engeland per *California*.

1 kistje gemerkt B F. 167.
1 " " G W P. 1304.
1 " " G B.
1 " " Z 29.
1 " " O 925 o 991.

Van Engeland per *Helens Bank*.

1 pakje Mess. van Slooten, Morgan en co. te Batavia.
1 " Messrs. Syme en co., te Singapore.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.